

Socialnämnden

Nämndsplan 2020-2023

Dnr 2019-000152

Antagen av socialnämnden 19-08-20

§ 74

Reviderad av socialnämnden 20-02-18

§ 12

Dnr 2020-000229

Uppdatering/aktualisering av nämndsplan 2021-2023

Antagen av socialnämnden 20-08-25

§ 67

Revidering av nämndsplan 2021-2023 med anledning av kommunplanen

Antagen av Socialnämnden 21-01-26

§ 3

Dnr 2021- 2021-000214

Uppdatering/aktualisering av nämndsplan 2022-2023

Antagen av Socialnämnden 21-08-24

§ 96

Dnr 2022-000209

Uppdatering/aktualisering av nämndsplan 2023-2023

Antagen av socialnämnden 22-08-23

§ 75

Innehåll

1 Inledning.....	3
1.1 Nationella och lokala beslut med påverkan på socialnämnden.....	3
1.1.1 God och nära vård	3
1.1.2 Ny socialtjänstlag.....	3
1.1.3 Skyddat boende	4
1.1.4 Stärkt rätt till personlig assistans	4
1.1.5 Barnets bästa när vård enligt LVU upphör - lex lilla hjärtat	4
1.1.6 Fast omsorgskontakt inom hemtjänsten.....	4
1.1.7 Bolagisering	5
2 Nämndens analys av möjligheter och utmaningar	5
2.1 Målområde Barn och unga.....	5
Vilka effekter vill nämnden uppnå.....	7
Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter ur.....	8
Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås	9
2.2 Målområde Samhällsplanering	9
Vilka effekter vill nämnden uppnå.....	11
Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter	11
Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås	11
2.3 Målområde Utbildning, näringsliv och företagsamhet	12
Vilka effekter vill nämnden uppnå.....	13
Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter	13
Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås	13
Vilka effekter vill nämnden uppnå.....	15
Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter ur.....	15
Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås	15
2.4 Målområde Trygghet och folkhälsa	16
Vilka effekter vill nämnden uppnå.....	18
Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter ur.....	18
Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås	19
3 Övriga beslut som skapar förutsättningar för måluppfyllelse	19
3.1 Interna processer	19
Vilka effekter vill nämnden uppnå.....	20
Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter	20
Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås	21
3.2 Nämndens uppdrag till verksamheten.....	21
3.3 Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens uppdrag 20-23.....	23
4 Sammanfattning ekonomi	25
4.1 Driftbudget.....	25
4.2 Volym och vårdtyngdsförändringar – prognos 2023.....	28
4.2.1 Nyckeltal ekonomi (hämtat från Kolada)	30
4.2.2 Lokalförändringar.....	31
4.3 Effektiviseringar och omprioriteringar	31
4.4 Investeringar	32
5. Plan för uppföljning och kontroll av privata utförare	33

1 Inledning

Kommunen, och inte minst socialnämnden, står inför stora utmaningar de kommande åren inom i stort sett alla områden. De fyra målområdena med tillhörande resultatmål som kommunfullmäktige valt att fokusera på är mycket omfattande och berör vart och ett många olika utmaningar, målgrupper och behov. Varje nämnd ska, utifrån sitt eller sina specifika uppdrag, bidra till måluppfyllelse av fullmäktiges resultatmål, men för att lyckas krävs en hög grad av samordning och tydliga kommunövergripande prioriteringar för de kommande åren.

Denna nämndsplan avser 2023 och är reviderad årligen utifrån nationella och lokala beslut, omvärldsanalys, lokal utveckling och kommunstyrelsens riktlinjer och direktiv. De tre hållbarhetsperspektiven social, ekonomiskt och ekologisk hållbarhet genomsyrar samtliga målområden och processer. Ett särskilt fokus läggs även på barnrättsperspektivet samt digitaliserings- och effektiviseringsperspektivet.

1.1 Nationella och lokala beslut med påverkan på socialnämnden

1.1.1. *God och nära vård*

God och Nära vård är en nationell primärvårdsreform vars syfte är att hälso- och sjukvården och vård och omsorgen ska:

- utgå från individuella förutsättningar och behov
- bygga på relationer, hälsofrämjande, förebyggande och proaktivt arbete
- bidra till jämlik hälsa, trygghet och självständighet bidra till bättre kontinuitet, god kvalitet och en rationell användning av vårdens gemensamma resurser. Den ska grundas i gemensamt ansvarstagande och tillit

Arbetet ska bygga på överenskommelser mellan region och kommuner där primärvården (där den kommunala hälsa- och sjukvården ingår) utgör navet som samspelar med bl.a. specialistvård och socialtjänst. Gränsen mellan specialistvård och primärvård har under en längre tid förflyttats utifrån vilken vård som är möjlig att bedriva i hemmet, och det finns ingen annan anledning att tro något annat än att denna förskjutning kommer att fortsätta framöver. Detta innebär de facto en ökad vårdmängd och en ökad vårdtyngd för primärvård, och utifrån den hemsjuköverenskommelse som sträcker sig till 2028, där kommunen ansvarar för vården i ordinärt boende, så kommer detta ställa ännu högre krav på den kommunala hälsa- och sjukvården, både resurs- och kompetensmässigt.

Inom ramen för god och nära vård finner vi också ”Börja med barnen!” - Sammanhållen god och nära vård för barn och unga vars slutbetänkande nu behandlas samt God och nära vård Rätt stöd till psykisk hälsa SOU 2021:6.

Reformen handlar inte om organisation utan om ett helt nytt förhållningssätt för att tillsammans (slutenvård, primärvård, elevhälsovård, socialtjänst, skola osv) bidra till jämlik hälsa, trygghet och självständighet.

1.1.2 *Ny socialtjänstlag*

Ett förslag till ny socialtjänstlag SOU 2020:41 del 1 och 2, har varit ute på remiss och nästa steg är Lagrådet. Om förslaget går igenom ändras lagstiftningen 2023.

”Hållbar socialtjänst” ska enligt lagförslaget:

- arbeta förebyggande (hälsofrämjande)
- vara lätt tillgänglig och enklare att komma i kontakt med för brukarna
- vara en del av den övergripande planering (samhällsplaneringen)
- arbeta kunskapsbaserat (vetenskap och välbeprövad erfarenhet)
- erbjuda insatser utan föregående behovsprövning
- ett särskilt kvalitetskapitel tillkommer liksom förtydligande av barnrättsperspektivet

Dessutom kommer förändringar i Plan- och Bygglagen, PBL, och en ny lag ”Socialtjänstregister”.

Både reformen God och nära vård och intentionen i hållbar socialtjänst harmoniserar väl med det arbetet som socialnämnden påbörjat generellt inom hela socialtjänsten. De berör alla målområden och hela kommunen och det kommer att krävas en stor arbetsinsats under lång tid för att förverkliga. Det är inte heller ett arbete som socialnämnden kan vara ensam i, det måste genomsyra hela kommunen, ha en tydlig politisk förankring och vara en självklarhet inom den regionala samverkan.

1.1.3 Skyddat boende

Regeringen har aviserat att man avser att införa skyddat boende som en ny placeringsform i socialtjänstlagen från 2023. Enligt propositionsförteckningen ska förslaget behandlas i riksdagen i juni 2022. Den nya placeringsformen ska omfattas av tillståndsplikt och kvalitetskrav. Hur detta kommer att påverka ex. antal placeringar återstår att se, och kommer att återföras i processen för budget 2024.

1.1.4 Stärkt rätt till personlig assistans

Regeringen föreslog ändringar i lagen (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) och kommer att träda i kraft 1 januari 2023. Syftet är att stärka rätten till personlig assistans för personer med psykisk funktionsnedsättning och öka rättssäkerheten för barn som är i behov av assistans.

- Ytterligare insatser kommer att ingå i det grundläggande behovet enligt LSS
- Kvalificerade aktiverings- och motiveringsinsatser som en person på grund av en psykisk funktionsnedsättning behöver för att hen själv ska klara att tillgodose något av de grundläggande behoven personlig hygien, måltider, av- och påklädning och kommunikation med andra, ska räknas in i de grundläggande behoven.
- Det så kallade föräldraansvaret enligt föräldrabalken ska beaktas vid bedömningen av ett barns behov av personlig assistans genom att det görs ett schabloniserat föräldraavdrag. Det innebär att fler barn kommer att kunna beviljas personlig assistans och att barn som idag har personlig assistans kommer att kunna beviljas fler timmar.

1.1.5 Barnets bästa när vård enligt LVU upphör - lex lilla hjärtat

Regeringen föreslog förändringar i lagen (1990:52) med särskilda bestämmelser om vård av unga, förkortad LVU. Propositionen behandlades i riksdagen i mars 2022 och infördedatum är 1 juli 2022.

1.1.6 Fast omsorgskontakt inom hemtjänsten

Regeringen lade en proposition till riksdagen som behandlades i mars 2022 avseende krav på att kommunerna ska tillhandahålla en fast omsorgskontakt inom hemtjänsten. Den fasta omsorgskontakten får ett utökat ansvar för planering och genomförande av insatserna i hemtjänsten, vilket

underlättar för såväl omsorgstagaren, de anhöriga och personalen. Omsorgstagaren och dennes anhöriga ska veta vem de kan kontakta och personalen kan lättare samordna hemtjänsten. Kravet trädde i kraft från den 1 juli 2022.

1.1.7 Bolagisering

I november 2020 fattade kommunfullmäktige beslut om att utreda möjligheten att bolagisera stora delar av socialnämndens utförarverksamhet. Uppdraget ligger på kommundirektören och nämnden har inte alls varit delaktig i det arbete som skett hittills. Väljer fullmäktige en bolagisering måste mål och syfte vara tydligt och begripligt för såväl berörd personal som för invånarna. Det är viktigt att synliggöra och kommunicera de mervärden den nya organisationen får för olika parter för att motivera till förändring och attrahera som arbetsgivare.

En bolagisering innebär ett mycket omfattande arbete där stora delar av det arbete och de processer som nämnden arbetar med idag, för att möta framtidens socialtjänst och god vård, måste ske på annat sätt. Det innebär också att socialnämnden ska samarbeta med ytterligare en part, bolaget, för att säkerställa att kommuninvånarnas behov tillgodoses enligt gällande lagstiftning. En bolagisering innebär vidare att varje enskild verksamhet, som ska in i bolaget, måste kvalitetssäkras på ett sådant sätt att de får tillstånd av IVO att bedriva verksamhet.

Sekretessgränser och möjlighet till insyn, styrning och ledning förändras. En bolagisering påverkar inte bara socialnämndens verksamhet utan också kommunens olika stödfunktioner såsom HR, ekonomi och administration.

Arbetet från beslut till full implementering tar flera år och måste resurssättas utöver ordinarie verksamhet med kompetens som säkerställer såväl nyttan som kvalitet och juridik.

2 Nämndens analys av möjligheter och utmaningar

2.1 Målområde Barn och unga

Gemensamt resultatmål

- Barn och ungdomars psykiska hälsa ökar

Socialnämnden har själva och tillsammans med andra aktörer ett stort ansvar i att barn och ungas psykiska hälsa ökar. I mål och visionsarbetet lyfts barn och unga särskilt fram som viktiga i kommunens utveckling och framtid. Den stora långsiktiga utmaningen ligger i att vända arbetet från individuella insatser, då problem redan uppstått, till ett främjande och förebyggande arbete för att stärka barn, unga och viktiga vuxna till bättre förutsättningar för välmående. Från och med 2021 arbetar målområdet tillsammans med målområde utbildning och har en gemensam utvecklingsgrupp för att driva arbetet med våra barn och unga framåt tillsammans. 5 kommungemensamma utvecklingsområde har identifierats för barn och unga:

1. Goda och trygga uppväxtvillkor
2. Tillit, delaktighet och inflytande
3. Jämlik och jämställd hälsa samt normer
4. Levnadsvanor
5. Individens psykiska hälsa

Socialnämnden arbetar aktivt med dessa frågor och nämndens hälsofrämjande och förebyggande arbete ingår numera för barn och unga i det kommunövergripande målområdesarbetet.

Nämndens största möjlighet att göra skillnad är att kunna utveckla det hälsofrämjande arbetet på generell nivå genom t ex fler öppna förskolor, ett utökat föräldrastöd, samverkan generellt med

Kvinnohälsovården (KVH) och BVC, ökad samhandling med förskola/skola för tidig upptäckt och identifiering av riskgrupper som t ex börja prata i alla 5:e klassare regelmässigt och kommunövergripande ANDTS-arbete. Genom samverkan möjliggörs även en mer lättillgänglig socialtjänst där myndighetsutövningen blir mer lättförståelig och servicen till medborgaren bättre. Från HT 2022 tillförs resurser från ensamkommandefonden och centrala målområdesmedel för att erbjuda alla 5:e klassare börja prata. Från delår 2023 och sedan 2024 krävs medel i ram för att fortsätta arbetet med Börja prata. Det finns också ett stort behov av att följa upp arbetet då barnen går i 8:an och kanske även i gymnasiet för att få full effekt i vuxenlivet.

Nämnden ser också en möjlighet i de utbildningarna till utbildare nämnden genomfört avseende första hjälpen i psykisk ohälsa (har inte genomförts under pandemin, diskussioner pågår om och hur utbildningen ska utformas framåt), föräldrautbildning och tjänstedesign. Föräldrautbildningen har också utökats från föräldrar med barn 3-6 år till 3-12 år. Det pågår också ett förberedelsearbete för utbildning till tonårsföräldrar.

En annan möjlighet är samarbetet kring att öka vuxnas hälsa och försörjningsförmåga (som tillhör målområde trygghet och folkhälsa) då vi vet att ca 500 av kommunens barn lever i socioekonomiskt utsatta familjer och utgör en stor i riskgruppen för psykisk ohälsa. Hälsoklyftorna tenderar att öka i vårt samhälle och här behöver kommunens samtliga verksamheter arbeta aktivt tillsammans för att minska skillnaderna och få en mer jämlik hälsa. Kommunen har genomfört en kartläggning av bostadssegregationen (DELMOS) i kommunen som stärker bilden och som också är ett utmärkt underlag för arbetet i de olika målområdena. Inom ramen målområdesarbetet har vi också gjort en analys av effekterna av pandemin kopplat till barn och unga och de eventuella behov som kommer att följa i pandemins spår. Slutsatsen är att det är klart att barn och unga påverkats i olika grad, men att det inte går att prognostisera hur det påverkar framtida behov.

SON och BUN har sedan flera år tillbaka arbetat framgångsrikt för att stödja familjehemsplacerade barn att klara sin skolgång, en metod som kanske kan appliceras på andra målgrupper. Skottlandsmodellen/tidigt förebyggande insatser är en annan modell som socialnämnden vill titta vidare på då den gett goda resultat på flera håll. Här har målområde barn/unga/utbildning påbörjat en omvärldsanalys som ska vara klar efter sommaren. Tanken är att analysen ska ligga till grund för fortsatt arbete och vägval av den metod som är bäst lämpad för Laholm.

Nämnden arbetar också med att identifiera individuella insatser som skulle kunna nå fler genom arbete på selektiv nivå och sedermera generellt, t ex inom barnfetma. Under projektperioden för barnfetma har arbetet med friskvårdsgruppen omfattat ett 60-tal barn i samverkan med barnkliniken. Utöver detta har två riskgrupper startats upp med sammanlagt ca 20 barn. Aktivitetsgruppen som vänder sig till unga (inkl. KAA) med psykisk ohälsa och hög skolfrånvaro samt en grupp Dans för hälsa som vänder sig till flickor. Projektet i samverkan med Lokala nämnden löpte ut i april 2020 och fr o m maj har kommunstyrelsen beslutat om 100% kommunal finansiering av en tjänst till det fortsatta arbetet. Medlen motsvarande 1 årsarbetare har fr o m 2022 tillförts socialnämndens ram, Projektet har visat att det finns en tydlig koppling mellan fysisk ohälsa och psykisk mående samt skolnärvaro. Då de deltagande barnen har en stor problematik och mycket av arbetet måste bedrivas individuellt (i vart fall initialt) går det inte att bedriva med endast en tjänst. SON har omdisponerat 50% tjänst till arbetet och KUN bidrar med del av en fritidsledare. Ambitionsnivån inför framtiden är högst oklart då det kan komma att behövas ytterligare resurser för aktuell verksamheten och även för att utveckla verksamheten. Då verksamheten når mycket goda resultat har både BUP och habiliteringen önskemål om liknande samarbete kring sina målgruppen, något det helt saknas resurser för idag.

En annan och stor möjlighet är att känna trygghet i att de insatser och det arbete nämnden gör leder mot resultat såväl socialt som ekonomiskt. Inom flera områden har därför nämnden samarbete med

forskare som följer vårt arbete och är ett stöd i evidens och utvärdering. Exempel på områden/arbete som beforskas är föräldrastödet, Börja prata, Signs of Safety, friskvårdsgruppen för överviktiga barn och ekonomiskt bistånd.

Paradoxalt nog är nämndens största (och enda) möjligheter att vända utvecklingen samtidigt den största av utmaningar. Barnavården fortsätter att öka kraftigt inom alla områden. Antalet anmälningar/aktualiseringar har stabiliserats, medan antalet utredningarna har ökar dramatiskt. Även placeringarna har ökat och öppenvård och familjerätt är hårt ansträngda. Socialtjänsten är extremt lagstyrd inom detta område och i ett läge då resurserna redan är bristfälliga görs redan kraftiga prioriteringar som bl a påverkar nämndens möjlighet att minska på antalet placeringar, utan att sätta barnens säkerhet i fara.

Implementeringsarbetet av en ny metod, Signs of Safety, som beskrivs vara ett säkerhetsorienterat, samarbetsstyrt och styrkebaserat arbetssätt, fortsätter. Fokus ligger på att göra barn, föräldrar och andra i nätverket involverade, delaktiga och engagerade i samtal och dialog runt den oro som finns för barnet eller den unge. Man ska tillsammans tänka igenom och diskutera fram en planering som innehåller lösningar där barnet eller den unge får sina behov tillgodosedda och blir tryggad och säker i första hand genom olika hemmaplanslösningar. Arbetet har begränsats av pandemin och dess restriktionen, men kan nu utvecklas ytterligare.

Signs of Safety utvecklades i Perth, västra Australien, under mitten av 1990-talet och har ännu inte helt genomförts någonstans i Sverige, varför socialnämnden valt att även här ha forskning kopplat till arbetet och införandet.

Från och med 2021 är det olagligt/straffbart att låta barn bevittna våld, något som kommer att ytterligare påverka socialnämndens verksamhet, särskilt som våld i nära relationer ökat och ökar markant. Under första delen av 2021 berördes 42 barn av olika 22 olika utredningar kring våld i nära relation och inflödet ligger på en fortsatt hög nivå.

Under maj 2022 öppnas ett Barnahus i Halland i samverkan mellan kommunerna, regionen, polis och åklagare för att underlätta för barn som utsatts för övergrepp och bevittnat våld. Ett komplement till Barnahus är den s.k. Islandsmodellen. Länsstyrelsen har under våren 2022 påbörjat ett samverkansarbete tillsammans med polis, Region Halland och Hallands kommuner. Utgångspunkten är att få tillstånd ett konkret och effektivt samarbete/samverkan mellan polis, åklagare, socialtjänst och social jour. Frågan om fördjupad samverkan med berörda aktörer kommer under hösten 2023 att lyftas in i socialchefsnätverket.

Vilka effekter vill nämnden uppnå

Socialnämndens främsta mål är att nå fler i det arbetet som redan bedrivs genom att utveckla arbetet med selektiva och generella hälsofrämjande och tidigt förebyggande insatser tillsammans med andra aktörer internt och externt. Nämnden vill se fler föräldrar, gärna alla, genomgå föräldragrupper samtidig som man vill utveckla stödet också till att omfatta äldre barn. Idag bedrivs föräldragrupper för barn 3 - 12 år. Nämnden ser också härigenom en möjlighet att identifiera och erbjuda riktat stöd till de som behöver. Genom att ge de viktiga vuxna i barnens liv, kunskap och verktyg för att stödja sina barn under uppväxten, förväntas det ge resultat på barnens välmående under hela uppväxten. Nämnden vill också identifiera riskgrupper och kunna sätta in tidiga och riktade insatser av stöd till barnen och dess nätverk genom t ex börja prata och första hjälpen psykisk hälsa för att minska ohälsan hos barn och unga, men också för att undvika kostsamma insatser längre fram.

Vidare ser socialnämnden att ett närmare samarbete med barn, unga och dess nätverk genom Signs of Safety kommer att leda till hållbarare insatser på hemmaplan och därmed minskade placeringar

och alla de konsekvenser en placering för med sig. Genom att införa självskattningar som utvärderingsmetod inom öppenvården vill nämnden kunna se och följa behandlingsresultat samt även på aggregerad nivå kunna utvärdera olika insatser över tid.

Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter ur

Socialt hållbarhetsperspektiv

Genom generellt och selektivt hälsofrämjande och förebyggande arbete riktat till barn, särskilt små barn och deras nätverk, ökar möjligheten att ge alla föräldrar och andra viktiga vuxna runt barnet god kunskap för att kunna stödja sina barns utveckling mot god hälsa. Barn som mår bra har bättre förutsättningar att klara sin skolgång som därmed också kan leda till minskad ojämlikhet och mindre socioekonomisk utsatthet. Genom generella insatser kan tex nätverk för föräldrarna stödja integrationen och interaktion medan öppna förskolor bidrar till samspel och relationer mellan barnen. Att tillhöra och ha ett socialt sammanhang är en viktig faktor för människan som bidrar till god hälsa.

En klart identifierad riskgrupp är de ca 500 barnen som lever i socioekonomiskt utsatta hushåll som både riskerar en högre grad av psykisk ohälsa och sämre förutsättningar för avslutad skolgång. Insatser för denna riskgrupp skulle i hög grad påverka måluppfyllelsen, men resurserna saknas och effekterna kommer att utebli om inte SON och BUN kommer vidare i arbetet med jämlik skola/hälsa.

Avsaknad av effekter oavsett insats, leder till fortsatt hög andel barn och unga med psykisk ohälsa och konsekvenser för dem i vuxenlivet.

Ekonomiskt hållbarhetsperspektiv

Att arbeta hälsofrämjande och förebyggande gynnar inte endast den sociala hållbarheten, utan även den ekonomiska. Förebyggande arbete minskar risken för färre kostsamma insatser längre fram och framförallt mänskligt lidande.

I en redan hårt ansträngd ekonomi med stora volymökningar av individuella insatser riskerar effekterna att utebli, vilket kommer att innebära fortsatt ökade kostnader genom individuella och kostsamma lösningar.

Ekologiskt hållbarhetsperspektiv

Arbetet ger inga omedelbara eller synbara effekter ekologiskt. Långsiktigt ska arbetet med övervikt övergå i ett generellt främjande arbete och eftersom kost och hälsovanor är en viktig faktor kommer detta att kunna påverka t ex valet av matprodukter, transportmedel mm hos befolkningen framöver.

Barnrättsperspektivet

Barnens rätt och barnens behov är helt i fokus inom målområde barn och unga. Socialnämnden har ett tydligt fokus på barnets rätt, barnets perspektiv och barnets behov inom alla delar. Signs of Safety och tjänstedesign är exempel på två metoder som säkerställer att barnet blir hört. Genom att möjliggöra skattningar såsom Barn-KASAM (Barnets känsla av sammanhang) ges barnet ytterligare möjlighet att ge uttryck för hur insatser påverkat och hur individen upplever begriplighet, hanterbarhet och meningsfullhet i sin vardag- de mest salutogena faktorerna för både vuxna och barn.

Socialnämnden ska verka för att stärka barn psykosociala utveckling som för mestadels sker genom lek. Socialnämnden vill lyfta fram lekens betydelse för både friska och funktionsnedsatta barn. Vid utredningar, bedömningar och stöd/hjälp ska barnets lek få stor betydelse. Leken stärker även relationer till andra barn, föräldrar och andra vuxna. Socialnämnden vill höja kompetensen hos personer inom berörda enheter.

Digitaliserings- och effektiviseringsperspektivet.

Socialnämnden håller fortlöpande på att införa olika digitala verktyget. T ex har verksamhetsstödet Journal Digital, för effektuppföljning, införts inom hela öppenvården. En uppdatering av socialnämndens strategi för digitalisering är på gång och kommer till socialnämnden i september.

Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås

	Källa	Ingångsvärde 2018	Värde 2019	Värde 2020	Värde 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Antal personer som erhållit föräldrastöd	Egen mätning	10	18	12	29	öka	öka
Familjecentralen/ Öppen förskola, antal familjer	Egen mätning	345	336	160	104	öka	öka
Andel som anser att öppen förskola bidragit till ökad kunskap om tex barns utveckling, språkutveckling och föräldraskap %	Enkät fr HT 2019		56	Ingen genomförd enkät	Ingen genomförd enkät	öka	öka
Andel som anser att öppen förskola bidragit till ökad kunskap om/fått guidning till andra verksamheter som kommunen erbjuder %	Enkät fr HT 2019		62	Ingen genomförd enkät	Ingen genomförd enkät	öka	öka
Utvecklingsbedömning 18 mån, andel barn remitterade till psykolog, logoped, BUP, barnmottagning. %	Statistik BVC	3,4	5,6	4,3	4,7	Minska	minska
Skolförberedande undersökning vid 5 års ålder: andel barn remitterade till psykolog, logoped, BUP, barnmottagning. %	Statistik BVC	22	18	11,3	13,9	minska	minska
Antal barn/unga i frisk-aktivitet-dans för hälsa grupper	Manuell	-	81	71	91	öka	öka
Barn och unga i överskuldssatta hushåll %	Kronofogden	9,6	9,1	9,2	8,8	minska	minska
Antal aktualiseringar	Treserva	1080	1359	2024 1818	1899 1605	minska	minska
Antal utredningar	Treserva	234	240	263	431	minska	minska
Utredningstid i dagar från påbörjad till avslutad	Kolada	107	104	100	112	minska	minska
Andel unga som berusar sig regelbundet*, åk 8 %	LUPP	41,2	vaå	LUPP kommer fr o m 2022 endast att genomföras vart 3:e år = nästa gång 2024 Orsak: ska synkas med Halmstad så merparten av gy-eleverna kommer med + att vi måste hinna arbeta med resultatet mellan mätningarna			
Andel unga som berusar sig regelbundet*, åk 2 gy %	LUPP	79,1	vaå				
Andel unga som använt narkotika, åk 8 %	LUPP	2	vaå				
Andel unga som använt narkotika, åk 2 gy %	LUPP	5,5	vaå				
regelbundet innebär från någon eller några ggr/månad till en till flera ggr/vecka Vaå = vart annat år							

2.2 Målområde Samhällsplanering**Gemensamt resultatmål**

- Det är fler som trivs och vill leva och bo i Laholm

Samhällsplaneringen framöver är avgörande för hur Laholms kommun klarar välfärden och kan bygga en hållbar framtid utifrån alla perspektiven. Med detta sagt ska kanske inte Samhällsplanering vara ett eget målområde, utan utgöra paraplyet för övriga målområden och det övergripande målområdesarbete. Socialnämnden äger inte frågan, men ser en stor vinst i att de övriga tre målområdena i ett tidigare skede, ingår i samhällsplaneringen på ett naturligt sätt, vart och ett utifrån sitt uppdrag och sina målgrupper.

Socialnämnden vill understryka vikten av allas delaktighet i samhällsplaneringen, både när det gäller planering av nya områden, men också av förändringar i befintliga. I pågående utredning av socialtjänstlagen finns ett förslag att skärpa lagstiftningen för socialtjänstens rätt till delaktighet också i Plan- och bygglagen, PBL, något socialnämnden ser fram emot.

Delaktighet och inflytande har en stor påverkan på människors välmående, tillit och trygghet. Här är det viktigt att möta olika målgrupper utifrån deras förutsättningar och möjligheter. Det finns dels olika modeller för medborgardialog, politikernas arena för att möta invånarna, och sen finns det dialogformer som mer vänder sig till avnämarna/brukarna. Den senare typen av dialoger har socialnämnden stor erfarenhet av som kan komma till användning, inte minst i dialog med barn, vid planering och projekt.

Socialnämnden ser både möjligheten, men också utmaningen, i att bygga samhällen och stadsdelar som främjar alla, inte minst de målgrupper socialnämnden har ett särskilt ansvar för. Andelen trångbodda i Laholms kommun i flerfamiljshus har minskat till 16,9 (2020 på 20,1%) vilket fortfarande är högt i jämförelsen med andra (Kolada Mål 11, hållbara städer och samhällen, Agenda 2030). Trångboddheten är fortfarande hög för många av de målgrupper som är aktuella inom socialtjänsten.

För att minska behovet av kategoriboende (särskilda boende inom äldreomsorg och LSS, trygghetsboende, seniorboende, ungdomsboende mm) behövs en bra balans av olika tillgängliga bostäder, storlekar, prisklasser och ägandeformer. Genom en bra mix av familjer, ensamstående, yngre och äldre ökar förutsättningar för att kunna upprätthålla en viss servicenivå såsom förskola, vårdcentral eller hemtjänst och ett visst handelsutbud i en ort. Variation bidrar också till en ökad inkludering, en positiv "social kontroll", aktivitet större delen av dygnet och därmed också ökad trygghet.

Bra kollektivtrafik och billiga bostäder är två gemensamma nämnare som många inom socialnämndens målgrupper är i behov av. Naturliga mötesplatser av olika slag är en annan viktig faktor såsom öppen förskola, matställen och möjlighet till fritid/rekreation. Mötesplatserna ska vara varierande och inbjuda till såväl generations- som etnicitets- som genusöverskridande interaktion. Stora industri- och handelsområde är under planering i kommunen med många nya arbetstillfällen. Sett ut socialnämndens perspektiv är det viktigt att det finns eller planeras bostäder på lagom avstånd som underlättar för socioekonomiskt svaga grupper att skaffa arbete och bli självförsörjande. En god samhällsplanering kan bidra till såväl bättre hälsa som till ökad jämlikhet. Vi vet att ca 47% av de som var långtidssjuka 2018 led av psykisk ohälsa och att endast 54% av Laholms kommuns invånare är heltidsarbetande 2021 (Kolada, mål hälsa och jämställdhet, Agenda 2030). Bidragande faktorer kan vara att många familjer är i behov av närhet från bostaden till arbete, förskola och service mm för att kunna arbeta heltid, behålla hälsan, få bättre ekonomiska förutsättningar och därigenom få ihop livspusslet.

Socialnämnden är väl medveten om att kommunen inte har rådighet i allt som byggs men skulle gärna se ett samarbete som ger socialnämndens målgrupper tillgång till bostäder i "vanliga" hyresfastigheter. T ex har vi en hög andel trångboddhet, många sociala kontrakt och ett kommande behov av bostad med särskild service enligt LSS alternativt tillgängliga lägenheter med insatsen boendestöd.

Socialnämnden står inför stora utmaningar när det gäller personalförsörjning framöver. En hållbar samhällsplanering med en tydlig strategi, bra balans i kombination med gott renommé som attraktiv arbetsgivare kan komma att bli en viktig faktor för människors val framöver.

Vilka effekter vill nämnden uppnå

Socialnämnden vill se att samhällsplaneringen framöver leder till ökad inkludering och mångfald och att det byggs tillgängliga hyreslägenheter på alla orter i kommunen. Samhällsplaneringen ska också långsiktigt bidra till ökad hälsa och ökad jämställdhet. Socialnämnden tror också att delaktighet ”på riktigt” i samhällsplaneringen leder till ökad tillit till det demokratiska systemet.

Socialnämnden ser ett samband mellan avsaknad av tillgängliga bostäder och ansökan om särskilt boende för äldre, särskilt då man oftast (och enligt socialnämndens kartläggning) inte vill flytta från orten. Behovet av dyra särskilda boendeformer skulle därmed kunna begränsas.

Socialnämnden vill vidare se ett ökat samarbete och, om möjligt, krav på privata entreprenörer att upplåta en viss % av nybyggnation av hyresfastigheter till socialnämndens målgrupper.

Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter

Socialt hållbarhetsperspektiv

Samhällsplaneringen är avgörande för den sociala hållbarheten. Den ska bidra till inkludering, främja social interaktion, ökar hälsan och välbefinnandet, minska ojämlikheten, främja barns upp-
växtvillkor och skapa ökad känsla av trygghet.

Ekonomiskt hållbarhetsperspektiv

En väl genomtänkt samhällsplanering leder till minskad ohälsa, minskat behov av kostsam samhällsservice/insatser och minskade kostnader.

Ekologiskt hållbarhetsperspektiv

All samhällsplanering ska ha ett absolut fokus på ekologisk hållbarhet. Det ska bygga på god markhushållning, bevarande biologisk mångfald och god åkermark, goda produktval och recycling.

Barnrättsperspektivet

Samhällsplaneringen är en mycket viktig del i barnens rätt. Hur vi planerar samhällen påverkar barns rätt till bl a goda levnadsvillkor och välbefinnande, minskad ojämlikhet samt bra och jämlik skola. En avgörande framgångsfaktor kommer att vara barns delaktighet i samhällets planering.

Digitaliserings- och effektiviseringsperspektivet.

Då barn och unga är väl förtrogna med olika digitala verktyg kan delaktighet i samhällsplaneringen med fördel ske digitalt i stor utsträckning.

Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås

Målsatta nyckeltal	Källa	Ingångsvärde 2018	Värde 2019	Värde 2020	Värde 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Trångbodda i Laholms kommuns hyresfastigheter %	Kolada	22,1	iu	20,1	16,9	minska	minska
Antal sociala kontrakt	Treserva	80	69	64	49	minska	minska

2.3 Målområde Utbildning, näringsliv och företagsamhet

Gemensamt resultatmål

- Fler är behöriga till gymnasiet och har förutsättningar till högre studier
- Fler företagsetableringar och fler människor i arbete

Utbildning och arbetet är det två enskilt mest betydelsefulla skyddsfaktorerna för människors utveckling och psykiska välmående.

När det gäller de direkta utbildningsfrågor för barn och unga har BUN och KUN huvudansvaret. Inom ramen för arbetet med målområde barn och unga finns många identifierade fokusområden som verksamheterna behöver samhandla kring för att skapa bästa tänkbara förutsättningar för våra barn att klara sin skolgång.

I dag vet vi att barn som lever i socioekonomiska svaga familjer har sämre förutsättningar att klara sin skolgång. 2021 fanns, inom ekonomiskt bistånd, 311 barn, vars föräldrar uppburit försörjningsstöd. 2020 levde 9,2 % av Laholms barn och unga (0-17 år) i ekonomiskt utsatta hushåll (Kolada, Mål 1, ingen fattigdom, agenda 2030).

Laholms kommun påbörjade redan 2010 ett arbete med att stärka de familjehemsplacerade barnens skolgång. Arbetet har utvecklats sedan 2016 och har därefter resulterat i att alla, av Laholms kommun, familjehemsplacerade barn klarat sin skolgång.

Det finns en god förutsättning att dra lärdom av metoden och arbetssättet för att använda också för att stödja barn som lever i familjer med socioekonomiskt svaga förutsättningar. Se också målområde barn och unga.

En annan grupp som tydligt identifierats i barn- och unga analysen är de som uteblir från skolan. Här pågår och har pågått ett samarbete sedan länge, men kanske finns det kunskaper att hämta från arbetsmetoden inom friskvårdsgruppen för barn med fetma eller andra framgångsrika metoder för att förbättra förutsättningarna för denna grupp. Som ett resultat hittills inom friskvårds- aktivitet- och dans för hälsa grupperna har 6 barn sedan tidigare kommit i studier eller praktik och ytterligare 2 har återgått i studier 2020 och 1 i praktik inom KAA-programmet. 2020, men distansstudier, har försvårat möjligheten för de barn som ingår i arbetet.

Kommunen har uppvisat mycket fina resultat i det arbete som bedrivs inom såväl friskvårds- som aktivitetsgruppen och dans för hälsa. Många barn har gjort fantastiska framsteg i sin viktnedgång, ökat sitt välmående, sin självkänsla och livsglädje och även föräldrarna har engagerats och inspirerats. Förvaltningen har, med anledning av finns resultat, fått förfrågningar från såväl BUP som barnhabiliteringen att utveckla arbetet också mot deras målgrupper, men saknar resurser.

Inom ramen för ”börja prata” arbetet har vi kunnat konstatera att många barn inte känner till socialtjänstens breda uppdrag och möjligheter att stötta på olika sätt. Här behövs dels information, men framförallt mer samhandling mellan olika aktörer på barnens villkor med skolan/förskolans som arena (jmf Skottland). Genom samhandling kan socialtjänst bli mer lättillgänglig, myndighetsutövningen avdramatiserad och mer lättförståelig samt servicen till medborgaren bättre. Börja prata är nu en permanent återkommande aktivitet, men resurserna är begränsade, och arbetet kan därför inte bedrivas på alla skolor i kommunen. Det skulle också vara önskvärt att följa upp arbetet i årskurs 8 och på gymnasiet för att ge än större förutsättningar för barnen i vuxenlivet. ”Börja prata” har varumärkesskyddats under 2020, då intresset är mycket stort runt om i landet.

Som tidigare nämnts har en ny metod, Signs of Safety, införts. BUFs och KUFs verksamheter ingår i implementeringsprocessen då de har en viktig roll i det nya arbetssättet då fokus ligger på att göra barn, föräldrar och *andra involverade*, delaktiga och engagerade i samtal och dialog runt den oro som finns för barnet eller den unge. Metoden bygger på att man ska, tillsammans (barn,

nätverk, SON, BUN och KUF m.fl.), tänka igenom och diskutera fram en planering som innehåller lösningar där barnet eller den unge får sina behov tillgodosedda och blir tryggad och säker i första hand genom olika hemmaplanslösningar.

Vilka effekter vill nämnden uppnå

Socialnämnden är övertygad om att ytterligare ökad samverkan och långsiktighet i kommunens arbete med barn och unga kommer att kunna möjliggöra för fler barn och unga att klara sin skolgång.

Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter

Socialt hållbarhetsperspektiv

Utbildning är som redan nämnts den enskilt viktigaste skyddsfaktorerna för barns och ungas psykiska hälsa. För varje barn som, med förenade krafter, klarar sin skolgång ökar välmåendet, samtidigt som ojämlikheten minskar och förutsättningarna för ökad jämställdhet ökar.

Ekonomiskt hållbarhetsperspektiv

Varje investerad krona som leder till lyckad skolgång såväl kort- som långsiktig besparing i minskat behov av samhällsinsatser.

Ekologiskt hållbarhetsperspektiv

Insatserna i sig har ingen omedelbar bäring på den ekologiska hållbarheten, men det finns ett samband mellan utbildning, ekonomi och de val man gör och det ansvar man tar för sitt eget välmående.

Barnrättsperspektivet

Barn har rätt till en jämlik skola och en utbildning. Alla barn har olika förutsättningar och behöver olika stöd för att nå sina mål. Genom närmare samverkan och selektiva insatser till riskgrupper ökar förutsättningarna för fler barn.

Digitaliserings- och effektiviseringsperspektivet.

Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås

Målsatta nyckeltal	Källa	Ingångsvärde 2018	Värde 2019	Värde 2020	Värde 2021	Värde 2022	Målvärde 2023
Andel barn i familjehem med godkänt gy %	egen	100 LÅ 17/18	100 18/19	100 19/20	100 20/21	66 21/22	öka
Antal barn i hushåll med försörjningsstöd	Treserva	353	339	298	311	minska	minska
Antal barn som återgått till skolan i anslutning till frisk- aktivitets- dans för hälsa grupper	manuell	-	2	3	7	öka	öka

Gemensamt resultatmål

- Fler företagsetableringar och fler människor i arbete.

Socialnämndens verksamhet har ett stort behov av kompetent personal för att klara framtidens utmaningar. Genom att samarbeta kring arbetet med ett vård- och omsorgsprogram, lärlingsplatser, kombinationsutbildningar och skräddarsydda uppdragsutbildning skulle en del av detta behov kunna tillgodoses.

För att stärka vårt varumärke som arbetsgivare, hos fram för allt stora grupper baspersonal, hade ett samarbete kring återkommande kompetensutbildning i t ex metodutveckling inom äldreomsorg, teamworking - hur man bygger framgångsrika team, mångfaldskunskap, värdegrund- och kundfokus varit av stort värde.

Socialnämndens ser även ett behov av nya yrkeskategorier tex utbildning till servicepersonal/assistent med god kunskap i bl a städning och hygien eller inom digitalisering och AI (artificiell intelligens).

Socialnämnden står också inför stora utmaningar då heltid ska utgöra norm senast 2021 och vara genomfört 2024 enligt huvudöverenskommelsen med kommunalarbetsförbundet. I Laholm saknade, 2020, 54% av den arbetsföra befolkningen heltid (Kolada, Mål 5 jämställdhet, Agenda 2030) och inom vård och omsorg arbetade endast 29 % heltid. Kvinnor tjänade, 2019, endast 73,9 % av männens inkomst (Kolada, Mål 5 jämställdhet, Agenda 2030).

Bemanningspool kommer att vara en möjlighet att tillvara ta resurserna då heltid blir norm, men det kommer med stor sannolikhet också att behövas utbildning för sk kombinationstjänster som möjliggör tjänstgöring inom olika verksamhetsområden, tex äldreomsorg/barnomsorg och kost.

2020 klarade endast 16 % av de som lämnar etableringsuppdraget efter 2 år att ha kommit i arbete eller är i studier efter 90 dagar (Kolada, Mål 10 minskad ojämlikhet, Agenda 2030). Resultatet är betydligt sämre än föregående år och har försämrats avsevärt också i förhållande till riket i övrigt. Ett stort problem som påverkar den enskilde såväl som försörjningsstödet är dålig svensk kunskap även efter genomgången SFI. I gruppen nyanlända finns en stor arbetskraftsreserv som vi måste ta hand om, men det förutsätter adekvat språkutbildning i svenska för de yrken behoven av arbetskraft finns, t ex äldreomsorgen.

Socialnämnden har en hög kostnad för försörjningsstöd och en stor arbetskraftsreserv som idag står utanför arbetsmarknaden. Här behövs en kraftsamling i att nyskapa och skräddarsy utbildningar utifrån såväl kommunens eget, som företagets rekryteringsbehov för att få fler i arbete.

Sedan snart 3 år tillbaka pågår ett gemensamt arbete mellan SON och KUN för att rusta försörjningsstödstagarna till studier eller arbete. Arbetet hittills har endast gett en blygsam effekt på ett minskat antal hushåll som uppstår ekonomiskt bistånd då hushållens storlekar samtidigt har ökat och därmed också kostnaderna totalt. Socialnämnden ser ett stort behov av att öka och förstärka arbetsmarknadsåtgärderna för att få fler i egenförsörjning och minska behovet av ekonomiskt bistånd. Arbetet behöver intensifieras och samarbetet med näringslivet behöver förstärkas. Tillsammans måste vi ha ett mål om att ekonomiskt bistånd ska minska. SON och KUN har tagit beslut om ett skärpt uppdrag med krav på uppföljning var annan månad till respektive nämnd. SON har också under 2020 beslutat om uppföljning av begreppet heltidssysselsättning. Under 2021 har KUN utvecklat sin verksamhet och har fr o m 2022 en sammanhållen arbetsmarknadsenhet som bättre ska svara upp mot behovet för de som uppstår ekonomiskt bistånd.

Behovet av insatser för arbetsträning, praktik, rehabilitering mm kommer alltid att finnas som ett led i att hjälpa människor bli anställningsbara.

Kommunen måste därför ställa krav på sysselsättningsfrämjande åtgärder i samband med upphandlingar för att få ut fler i arbete.

Enligt 2014 års upphandlingsdirektiv (Direktiv 2014/24/EU om offentlig upphandling, LOU-direktivet) får en upphandlande organisation ställa särskilda villkor på hur ett kontrakt ska fullgöras. Sådana villkor får enligt direktivet bland annat omfatta sysselsättningsfrämjande åtgärder som krav för kontakt.

Rättsläget för Idéburet partnerskap, IOP, är i dagsläget inte helt tydlig, SKR rekommenderar kommunerna att använda SKRs checklista inför eventuella uppstarter. Det är dock omöjligt att starta ytterligare IOP ifall inte initiativet tas av civilsamhället. För att undvika en kollision med LOU och rådande konkurrensutsättningspolicys så kan kommunen aldrig vara initiativtagare till en IOP.

I dagsläget har Laholms kommun ett samarbete med Röda Korset, 14 arbetstränings-/rehabiliteringsplatser.

Det kommer alltid att finnas behov av lågtröskelarbeten och arbeten för personer med nedsatt arbetsförmåga, ex. sysselsättning enligt SoL. I dagsläget erbjuds lågtröskelverksamhet av KUN, men inte biståndsbedömd sysselsättning enligt SoL. Ett alternativ till den kommunala verksamheten skulle kunna vara att utreda möjligheten till och stödja ett socioekonomiskt företagande. Detta skulle kunna ge fler företag i kommunen med möjlighet till varaktig anställning för fler människor och kommunen möjlighet att via upphandling köpa vissa tjänster, såsom arbetsträning.

Vilka effekter vill nämnden uppnå

När det gäller näringsliv och företagsamhet och att få fler i arbete har finns ett pågående arbete mellan KUN och SON avseende de som uppbär ekonomiskt bistånd. Genom ytterligare insatser inom utbildningsområdet och ett aktivt arbete mot praktik och arbetsträning inom näringslivet, där arbetstillfällena finns, ser socialnämnden möjlighet för fler att komma i arbete. Genom olika riktade påbyggnads- och kombinationsutbildningar, till den kommunala sektorn, skulle också förutsättningarna för att erbjud heltidsanställningar öka. Socialnämnden ser också ett behov av nya yrken framöver som kan skapa nya arbetstillfällen, som i sin tur kan bidra till att underlätta rekrytering och att behålla personal.

Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter ur

Socialt hållbarhetsperspektiv

Arbete är som redan nämnts den enskilt viktigaste skyddsfaktorerna för vuxnas psykiska hälsa. För varje vuxen som kommer i arbete ökat välmående, samtidigt som ojämlikheten minskas och förutsättningarna för ökad jämställdhet ökar.

Ekonomiskt hållbarhetsperspektiv

Varje investerad krona som leder till arbete är en såväl kort som långsiktig besparing i minskat behov av samhällsinsatser.

Ekologiskt hållbarhetsperspektiv

Insatserna i sig har ingen omedelbar bäring på den ekologiska hållbarheten, men det finns ett samband mellan utbildning, ekonomi och de val man gör och det ansvar man tar för sitt eget välmående.

Barnrättsperspektivet

Insatser som ökade de vuxnas förutsättningar till välmående påverkar barnen i positiv riktning.

Digitaliserings- och effektiviseringsperspektivet

E-ansökan av ekonomiskt bistånd, återansökan och kommunens första e-tjänst är genomfört och helautomatisering pågår och planeras till hösten 2021.

Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås

Målsatta nyckeltal	Källa	Ingångsvärde 2018	Värde 2019	Värde 2020	Värde 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Försörjningsstöd, mkr exkl handläggning	ÅR	20,3	21,7	22,1	21,6	minskat	13,5
Antal vuxna med försörjningsstöd	Treserva	574	486	453	429	minskat	minskat
Andel vuxna med långvarigt ekonomiskt bistånd %	Kolada	35,6	36,3	45,1	iu	minskat	minskat

Ekonomiskt bistånd Kostnad/inv exkl flyktig	Kolada	1310	1255	1213	iu	minska	855*
Andel ej återaktualiserade efter avslutat försörjningsstöd, %	Kolada	74	96	85	92	ökat	ökat
Andel heltidsarbetande i kommunen %	Kolada	52	52	54	54	ökat	ökat
Andel nyanlända jobb/studie efter 90 dgr %	Kolada	35	32	25	16	ökat	ökat

*855 är baserat på 2019 i jmf med de 25% kommuner som har lägst EB. Varierar över tid med utvecklingen i omvärlden. Lägst kostnaden för EB/inv 2019 i jmf kommuner IFO är 684 kr/inv och jmf med socioekonomi 946 kr/inv Befolkning 19-12-31, Laholm, 25 906. Källa SCB

2.4 Målområde Trygghet och folkhälsa

Gemensamt resultatmål

- Folkhälsan förbättras och tryggheten ökar i kommunen

Målområdet trygghet och Folkhälsa är ett mycket brett område som innehåller i stort sett allt som, direkt eller indirekt har med människors välmående att göra. För att nå framgång i måluppfyllelse inom området är det viktigt med samhandling och fokus på få saker i taget. Liksom för övriga målområden är arbetet med trygghet (som många gånger är en upplevd känsla) och folkhälsa ett mycket långsiktigt arbete.

Socialnämnden ingår naturligtvis i det kommunövergripande arbetet inom målområdet och bidrar med kunskap och resurser.

Socialnämnden arbetar, sedan hösten 2019, strukturerat med att införa ett mer hälsofrämjande och förebyggande perspektiv där alla medarbetare och verksamheter bidrar till att förbättra brukarnas hälsa, livsvillkor och livskvalitet. Utifrån den social hållbarhet är detta ett arbete som behöver ske kommunövergripande i alla delar, med gemensamma prioriteringar, utifrån kommunfullmäktiges mål. De samlade resurserna blir inte fler och därför måste de insatser som görs inom alla verksamheter nå fler och göra större skillnad tidigare, för att undvika stora och kostsamma insatser senare. Socialnämnden har sedan tidigare ett samarbete med KUN kring den målgrupp som uppbär försörjningsstöd i syfte att hjälpa fler personer i självförsörjning. Som tidigare nämnts är arbete i en viktig skyddsfaktor för vuxna som påverkar hälsan och det psykiska välbefinnandet. Genom detta arbete finns också runt 300 barn på årsbasis (2021) identifierade, av de totalt 8,8%, som lever i socioekonomiskt utsatta familjer. Väljer man, inom målområde barn och unga och målområde utbildning, att fokusera på denna grupp, genom olika riktade insatser till denna riskgrupp, kan detta ge mycket positiva effekter för barnens resultat i skolan och deras psykiska hälsa generellt. Vi vet också, enligt kronofogdens statistik att, 2021, levde 8,8 % av kommunens barn i överskuldssatta hushåll (överskuldssättning innebär att familjen återfinns hos kronofogden p g a skulder). Positivt är att andelen minskat från 9,2 % året innan.

Missbruk av olika slag, alkohol, narkotika, doping, tobak och spel (ANDTS), är också ett viktigt område att arbeta kommunövergripande kring. Här kommer SON att delta i målområdets prioritering av just detta arbete inom såväl vuxna som inom målområde barn och unga.

Staten har tillsatt ett arbete för att ta fram en ny nationell plan för ANDT(S) arbetet och socialnämnden har förordat att Laholms kommun avvaktar den nationella planen för att därefter arbeta med sin egen och eventuellt också en regional. Den statliga utredningen har nu presenterats och det är oklart vad som händer framöver då den inte mottogs med ovationer och inget nytt tilläggsuppdrag finns i nuläget. Med anledning av detta anser socialnämnden att Laholm bör ta fram ett handlingsprogram i avvaktan på det nationella arbetet. Från 2022 har KF avsatt medel för 1 tjänst som ska leda det kommunövergripande arbetet, som beräknad komma i gång till hösten.

Arbetet med att se över huvudmannaskapet för missbruksvården pågår och om tidigare förslag förverkligas kommer Regionen att bli ansvarig för all beroendevård. Konsekvenserna för socialnämnden går inte att förutse innan förslaget kommer.

Socialnämndens planerar, genom sitt arbete med överviktiga barn inom målområde barn och unga, att på sikt kunna arbeta mer förebyggande och hälsofrämjande. Detta skulle kunna leda till att allt fler vuxna, i första hand via sina barn, får kunskaper som kan främja hälsan genom generell minskad övervikt. Framöver, då arbetet är hälsofrämjande, kan generella insatser bli aktuella också för andra målgrupper än barn och unga och deras föräldrar och arbetet kan få en ännu större genomslagskraft. Totalt lider 17% av Laholms invånare av fetma 2021 (Kolada, Mål 2 fetma, Agenda 2030) och övervikt eller fetma leder inte sällan till psykisk ohälsa.

Socialnämnden har sedan två år tillbaka en lagstadgad tjänst för budgetrådgivning och skuldsanering. Under denna tid har stor del av tjänsten gått åt för att komma i fatt ett kraftigt eftersatt arbete kring skuldsanering. SON har även här börjat vända arbetet från re-aktivt till pro-aktivt och jobba mer förebyggande såväl generellt som mot identifierade riskgrupper.

Totalt var 3,9 % i Laholms kommun överskuldsatta 2021, vilket är en minskning jmf med 2020. Mellan 2017 och 2020 har 162 personer ansökt om skuldsanering och 97 blivit beviljade. En oroväckande trend när det gäller överskuldsättning är att andelen äldre har nästa fördubblats på 8 år till över 130 personer 2018. (statistiken kommer från kronofogden). Nationell statistik visar också att personer över 65 år generellt har dubbelt så hög skuld till kronofogden som de under 65, Kronofogdens analys visar också att det blir allt vanligare att personer över 80 år får sin första kronofogdeskuld.

Socialnämnden har redan utbildat en stor andel av egen personal i tidig upptäckt av psykisk ohälsa, men också erbjudit utbildning till andra aktörer t ex andra kommunala verksamheter, Regionen och civilsamhället. Totalt har 369 personer utbildats. Arbetet har legat still under pandemin och diskussionerna pågår om och i så fall hur utbildningen ska utformas framöver. Den utbildningsmodell som socialnämnden använt hittills låter sig inte göras digitalt och kostar därför en hel del som tidigare finansierats av statsbidrag.

Regionalt har ett gemensamt arbete med en suicidplan för Region Halland avslutats. Arbetet är redovisat och samtliga kommuner samt regionen har ställt sig bakom planen. Nu pågår ett arbete tillsammans med den regionala samordnaren att arbeta vidare med implementeringen att ta fram lokala planer/prioriteringar.

Socialnämnden arbetar, sedan snart tre år tillbaka, aktivt med att förbättra hälsan hos medarbetare. Av ca 900 personal, bor flertalet i kommunen och ingår i statistik över invånarnas hälsa.

47 % av långtidssjukskrivna invånarna i kommunen 2018 led av psykisk ohälsa (Kolada, Mål 3 hälsa och välbefinnande, Agenda 2030). Genom socialnämndens samarbete med Försäkringskassan ger detta en bild som är överförbar till anställda inom verksamheten.

Även om arbetet inte ännu gett avtryck på den generella sjukfrånvaron, har antalet långtidssjuka sjunkit. Genom uppdraget "Hälsoresan", som vänder sig till all personal, finns kännedom om via uppföljning, att deltagarna upplevt en förbättring av hälsa, oro, nedstämdhet, ångest, värk i rygg/nacke, annan värk, trötthet, alkoholvanor, förhöjt blodtryck, tillräckligt fysiskt aktiv och kostvanor.

I den riskgrupp (mer än 6 tillfällen av korttidsfrånvaro) som deltar i programmet vet vi också att det skett förbättringar av den upplevda hälsa, upplevda stressen i livssituationen, sömnmedel, tillräckliga motionsvanor och kostvanor.

Under 2019 påbörjades ett arbete för att uppnå bättre effekter på sjukfrånvaron generellt, och inte endast för den enskild individen, genom ett ökat fokus på arbetslag med hög frånvaro. Arbetet hade kommit igång och började ge positivt resultat i tre arbetsgrupper, men de flesta aktiviteterna

har fått avbrytas p g a pandemin. Arbetet har återupptagits och redovisats till nämnden så här långt. En utvärdering kommer att ske efter 2022. Om arbetet visar framgång ser socialnämnden att detta arbete fortsätter som en kommunövergripande åtgärd i syfte att öka välmående hos personalen och attraktiviteten hos Laholm som arbetsgivare. Under pågående pandemi har förvaltningen arbetet fram ett digitalt utbildningsmaterial för ökad kunskapen inom det hälsofrämjande området. Materialet är tänkt att stärka hälsan hos såväl personal som brukare och kan användas vid introduktion för ny personal och som utbildnings. Och diskussionsmaterial på APT-möten.

Verksamheten arbetar aktivt med att skapa internkarriärvägar och erbjuda kompetensutveckling för personalen. Under 2019 utbildades ett 20-tal digitaliseringsombud utbildats, sedan tidigare har vi arbetsplatsambassadörer, dokumentationsombud, värdegrundsombud, SEMI-fip m fl. Arbetsuppgifter som utgör tilläggsuppdrag till befintlig tjänst för medarbetare som vill utvecklas. Under flera år har socialnämnden erbjudit sjuksköterskor specialistutbildning till distriktssköterska. Dessa erbjudanden har pausats för att matchas med behov av annan specialistkompetens som identifieras inom God och Nära vård och omsorg. Nämnden har dock fortsatt att erbjuda sjuksköterskor specialistutbildning, men nu inom demens och utifrån nya krav på hemsjukvård i samband med sjukvårdsreform.

HSL-usk (undersköterskor i hemsjukvården), förste sekreterare/enhetsledare och "Morgondagens ledare" är andra karriärvägar vi kan erbjuda.

Vi har också utbildat fyra personer i grundläggande Hälsoekonomi.

Vilka effekter vill nämnden uppnå

Socialnämnden hoppas på att ett kommunövergripande arbete kring ANDTS frågor kan få genomslagskraft och långsiktigt påverka människors vanor och förhindra tidig debut hos barn och unga. Beroende av olika slag sammanfaller inte sällan också med överskuld sättning. Genom att arbete brett på båda fronterna ökar förutsättningarna ytterligare för positiva resultat på folkhälsan. Socialnämnden ser också att arbetet med övervikt långsiktigt kan ge en generellt positiv effekt på folkhälsan.

Genom hälsosatsning på den egna personalen förväntar socialnämnden ett ökat välmående, mindre vikariebehov och ökad frisknärvaro, men också en positiv bild av Laholms kommun som arbetsgivare.

Genom satsning på första hjälpen psykisk ohälsa tillsammans med den regionala och lokala suicidplanen hoppas nämnden kunna bidra till tidigare upptäckt av hälsa för att sätta in adekvat stöd och minimera mänskligt lidande och förhindra suicider.

Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter ur

Socialt hållbarhetsperspektiv

Arbete är som redan nämnts den enskilt viktigaste skyddsfaktorerna för vuxnas psykiska hälsa. För varje vuxen som får ett ökat välmående genom olika stödinsatser ökar förutsättningarna för minskad ojämlikhet och förutsättningarna för ökad jämställdhet ökar.

Ekonomiskt hållbarhetsperspektiv

Varje investerad krona som leder till ökad hälsa är en såväl kort som långsiktig besparing i minskat behov av samhällsinsatser och minskat sjuktal

Ekologiskt hållbarhetsperspektiv

Insatserna i sig har ingen omedelbar bäring på den ekologiska hållbarheten, men det finns ett samband mellan välmående, ekonomi och de val man gör och det ansvar man tar för sitt eget välmående.

Barnrättsperspektivet

Insatser som ökade de vuxnas förutsättningar till välmående påverkar också barnen i positiv riktning.

Digitaliserings- och effektiviseringsperspektivet

Inom ANDTS finns förutsättningar för att erbjud viss behandling digitalt, något som verksamheten undersöker. Som ett led i detta arbete på hemmaplan har digitala alkoholtester införts. Ju fler behov som kan tillgodoses via generella hälsofrämjande och förbyggande insatser, ju mindre resurser gå åt för individuellt mer kostnadskrävande.

Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås

Målsatta nyckeltal	Källa	Ingångsvärde 2018	Värde 2019	Målvärde 2020	Målvärde 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Överskuldssättning, vuxna %	kronofogden	4,3	3,9	4,1	3,8	minska	minska
Fetma %	Kolada	17	iu	17	17	minska	minska
Bemötande, förtroende, trygghet äldre SÄBO %	Kolada	43	48	iu	iu	öka	öka
Bemötande, förtroende, trygghet äldre Hemtjänst %	Kolada	41	34	iu	iu	öka	öka
Sjuktal % av arbetstid, socialtjänsten	Heroma	8,52	8,83	10,7	8,66	minska	minska

3 Övriga beslut som skapar förutsättningar för måluppfyllelse

3.1 Interna processer

Socialnämnden arbetar intensivt inom alla delar av sin verksamhet med olika processer för att både nyttja resurserna på ett ändamålsenligt sätt, skapa synergieffekter, öka insatsernas träffsäkerhet utifrån den enskildes behov och därigenom också öka måluppfyllelsen.

Det är svårt att dra en skiljegräns mellan att arbeta med förändring av interna processer och effektiviseringar/omprioriteringar, se 3.2. Syftet med att skruva i interna processer är i de flesta fallen också att öka effektiviteten och träffsäkerheten i beslutade insatser så ”fler behov kan tillgodoses med samma peng”.

Bland processer som implementerats 2020/21 kan nämnas ett insats- och planeringssystem inom äldreomsorgen, digitalt nyckelsystem, digital medicingivare, e-tjänst ”mina sidor” inom ekonomiskt bistånd, Previct (digital alkoholmätare) inom missbruksvården och digital process för faderskap. Under sommaren har digital signering av ordförandebeslut införts. Pågående processer är planeringssystem inom SÄBO och boendestöd och helautomatisering av ekonomiskt bistånd (gynnande beslut).

Nämnden har också utbildat digitaliseringsombud inom ESF-projektet Digga Halland inom alla verksamheter för att stödja cheferna och öka kunskapen och användning av tekniska/digitala hjälpmedel.

Socialnämnden har också implementerat Journal digital inom hela öppenvården för att följa upp effekterna av åtgärder och insatser i syfte att öka träffsäkerheten.

Socialnämnden lägger mycket stor vikt vid delaktighet för att kunna erbjuda insatser som motsvarar brukarnas/medborgarnas faktiska behov.

Genom tjänstedesign identifierar verksamheten brukares behov och utifrån resultaten anpassas eller förändras insatser och stöd för att passa bättre och ge önskad effekt.

Ett designprojekt har genomförts i syfte att öka serviceinsatser och har socialnämnden nu tagit beslut om förenklad handläggning av serviceinsatsärenden. Vidare har delaktighet genom design för att genomförts bryta äldres ensamhet i syfte att minska behovet av biståndsbedömda insatser, ekonomiskt bistånd, boendebehov för äldre och unga inom LSS som resulterat i Fridhemshus. Vidare pågår designprojekt inom träffpunkter Senior, lättillgänglig socialtjänst, äldres hälsa fortsättning, hälsofrämjande arbetet, stöd vid missbruk, "Här är jag" material/metod LSS, Tangon utifrån äldreundersökning "vad tycker äldre om...", och "när ska mat serveras på SÄBO".

Dessutom har SON och KUN tillsammans gjort en kartläggning med unga om deras behov för en meningsfull fritid.

Nämnden arbetar också i allt större omfattning med högskolor, FOU (Forskning och utveckling) och följeforskare för att få kvalitativa utvärderingar och evidens på verksamhetens arbete. Idag finns forskare t ex kopplade till Börja prata, friskvårdsgruppen för barn, utvecklingsprocessen inom ekonomiskt bistånd och Signs of Safety. Vidare så tar förvaltningen under 2022 emot de första socionomstuderande ifrån Högskolan i Halmstad.

Nämnden arbetar också kontinuerligt med en följsamhet mellan behov och organisation för att skapa bästa möjliga förutsättningar för resurs och kompetensoptimering utifrån de behov som ska tillgodoses.

Socialnämnden arbetar systematiskt med att ta fram och följa upp riktlinjer inom alla delar av sin verksamhet. Riktlinjerna är ett stöd främst i myndighetsutövningen för en ökad rättssäkerhet men också för att insatser ges i enlighet med kärnuppdraget enligt gällande lagstiftning.

Arbetet med att skapa en gemensam standard i utförligheten inom äldreomsorgen kommer i och med införandet av TES-planeringssystem som infördes första halvåret 2021

Socialnämnden har avslutat ett arbete med att identifiera kärnuppdraget inom hälso- och sjukvården och en plan för framtiden är under arbete. Under hösten 2021 är planen bl a att HSL-verksamheten inte längre ska vara i regelbundet behov av bemanningssköterskor, även om kväll/nattbemanningen är en mycket svår utmaning.

Från våren 2021 sker alla inköp av dagligvaror till brukare med beslut om hemtjänst digitalt och hemtransporten samordnas med matdistributionsteamet.

Under 2022 kommer ett nytt kvalitetsledningssystem att ta form och just nu pågår en lagkravsöversyn i alla delar av förvaltningen som kan ge inspel till nya idéer på effektivisering. Arbetet innebär att identifiera vad lagen kräver av oss och vad verksamheten utför i jämförelse med lagkraven.

Vilka effekter vill nämnden uppnå

Socialnämnden strävar efter ett mer proaktivt arbete där förebyggande, stödjande och öppenvårdsfrivilliginsatser ska vara uttömda innan biståndsbedömda insatser kan bli aktuella (naturligtvis sker alltid en individuell bedömning). För de behov som ska tillgodoses vid biståndsbedömning strävar nämnden, i alla delar av sin verksamhet, att få en hög träffsäkerhet och en god effekt av insatta resurser.

Konsekvens av att uppnå/inte uppnå dessa effekter

Socialt hållbarhetsperspektiv

Socialnämnden arbetar, via tjänstedesign, med den enskildes medbestämmande och via pro-aktiva insatser med ”hjälp till självhjälp” så att graden av självständighet och integritet kan öka

Ekonomiskt hållbarhetsperspektiv

Arbetet syftar till att samhällsservice ska ges till de som verkligen har behov och då vara kvalitativt och effektivt, vilket främjar den ekonomiska hushållningen.

Ekologiskt hållbarhetsperspektiv

Planeringssystem och förändringar av matdistributionen kommer att effektivisera körrutter och minska bilanvändningen jmf med idag.

Barnrättsperspektivet

Insatser som ökade de vuxnas förutsättningar till välmående påverkar också barnen i positiv riktning.

Digitaliserings- och effektiviseringsperspektivet.

Socialnämnden har sedan tidigare digitalisering först som ett av sina kärnvärden och arbetar kontinuerligt med olika digitala lösningar.

Nyckeltal som används för att följa upp/utvärdera att effekterna uppnås

Målsatta nyckeltal	Källa	Ingångsvärde 2018	Värde 2019	Värde 2020	Värde 2021	Målvärde 2022	Målvärde 2023
Äldre i hemtjänst som besväras av ensamhet, %	Kolada	53	57	iu	iu	minska	minska
Antal biståndsbedömda serviceinsatser inom hemtjänst	Treserva	982	892	654	746	minska	minska
Antal biståndsbedömda social aktivitet	Treserva	225	241	118	97	minska	minska
Antal körda mil med bil inom vht	Transport	191 446	196 458	192 424	184 000	minska	minska
Antal <i>nya</i> familjehemsplaceringar	Treserva	12	11	14	16	minska	minska
Antal brukare med e-inköp, hemtjänst	Treserva	0	0	0	187	Uppnått	Uppnått
Antal externa vuxenplaceringar, unika personer	Treserva	44	25	31	30	minska	minska
Antal i boendekarriär, LSS	Treserva	0	1	0	4	öka	öka

3.2 Nämndens uppdrag till verksamheten

- Genomföra en översyn av föreningsbidragen med fokus på nyttan för socialnämndens målgrupper. Detta bör även kopplas till hur vi ska ta oss framåt gällande ytterligare IOP-samarbeten. Riktlinje samt ansökningsförfarandet avseende föreningsbidrag behöver revideras och kommer så föreslås socialnämnden i början av 2023.
- Fortsätta arbetet med åtgärdsplanen med fokus på kärnuppdrag och utvecklingen av hälsofrämjande/förebyggande insatser på generell och selektiv nivå. (Ett konstant pågående långsiktigt arbete)
- Verka för ett kommunövergripande hälsofrämjande- och förebyggande arbete utifrån KF:s vision och mål, Kommande nya socialtjänstlagen samt omställningen till God och Nära vård inom alla områden (Pågår inom ramen för målområdesarbetena, internt arbete och regional samverkan, men det behövs en tydligare politisk prioritering och resursatsning på det kommunövergripande arbetet med tidigt förebyggande insatser för att nå långsiktigt positiva och hållbara effekter)

- Arbeta vidare med samverkan enligt Skottlandsmodellen inom målområde barn och unga/utbildning (Arbetet pågår inom målområde barn/unga/utbildning där man just nu gör en omvärldsanalys för att skaffa kunskap om olika modeller/metoder för tidigt förebyggande insatser. Arbetet ska redovisas efter sommaren för att därefter gå vidare i en modell som passar Laholm kommun)
- Kartlägga behovet av hemmaplanslösningar (SÄBO-gruppboende-serviceboende-trapphusboenden etc) för olika målgrupper såsom de yngre äldre med beroendeproblematik eller demens, boende och sysselsättning inom socialpsykiatri, personer inom LSS med speciell problematik osv (Arbetet är påbörjat)
- Driva på det kommunövergripande arbete och aktiviteter för bl a VIR, möjlighet till 1:a handskontrakt, ANDTS, språkförståelse för de minsta och bättre språkförstående hos vuxna med utländsk bakgrund (Olika aktiviteter pågår t ex kommer nu ett arbete med alla kommunens chefer att inledas inom VIR. Diskussioner pågår om ökad språkförstående för vuxna som skulle kunna kompetensförsörja vård och omsorg. ANDTS tjänst finns i SONs ram och kommer att tillsättas av ny socialchef när det finns ett uttalat kommunövergripande perspektiv och en tydlig uppdragsbeskrivning på plats.
- Fortsätta arbetet mot en attraktiv arbetsgivare genom kompetensutveckling, arbetsmiljöinsatser, främjandeinsatser, lokalförsörjning och distansarbete. I dagsläget saknar nämnden helt resurser för kompetensförsörjning, vilket är en betydande resursbrist vid behov av utveckling hos redan anställda och i konkurrensen vid rekrytering. Många arbetsmiljöåtgärder är intimt förknippade med lokalförsörjningen och socialnämnden, som inte äger frågan, har tagit med detta i sin behovskartläggning.
- Fortsätta och påskynda arbete med digitalt först (Den digitala resan har gått enormt framåt de senaste två åren, men med hänvisning till socialnämndens ekonomi har stora delar av anslaget för fortsatt utveckling använts för finansiering av behov i verksamheterna. Det som har stort fokus nu är upphandling av nytt verksamhetssystem då avtalet med nuvarande leverantör löper ut inom kort. Därefter kommer implementering och utbildning, en process som kommer att ta ca 1,5 – 2 år beroende på system)
- Se över planen för investeringsanslag för hjälpmedel med syfte att öka den enskildes självständighet, t ex självspolande toaletter (Arbetet pågår. En pilot kommer också att genomföras som innebär att, inför biståndsbeslut kommer, en arbetsterapeut att se över möjligheten att i stället för insatser sätta in hjälpmedel för ökad självständighet. Efter utvärdering kommer frågan om eventuell implementering, nyttokostnadseffekt och resursättning upp till SON)
- Ta fram ett förslag på en s.k. resursfördelningsmodell inom de områden där volymförändringar innebär en stor påverkan på det ekonomiska utfallet.
- Ta fram en tillförlitlig och kvalitativt säkerställt prognos 2024-2030/2040 inom områdena:
 - Platsbehov bostad med särskild service (grupp- och serviceboende enl. LSS)
 - Platsbehov av socialpsykiatri (SoL-boende)
 - Platsbehov äldreboende (korttid, SäBo, demensboende)
 - Hemtjänsttimmar
 - Timmar personlig assistans (LSS+SFB)
 - Placeringar (LSS, familjehem, HVB m.m.)

3.3 Kommunfullmäktiges och kommunstyrelsens uppdrag 20-23

Uppdrag	Gäller för	Klart
Digitalisering Syftet med uppdraget är att förbättra och effektivisera servicen till användare, invånare, brukare, företag och besökare. En organisationsmodell och en övergripande digitaliseringsstrategi ska ge kommunen en stabil grund för digitaliseringsarbetet. E-arkiv och beslutsstöd är exempel på pågående gemensamma utvecklingsinsatser.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunstyrelsen • nämnderna 	2022

Socialnämnden har en plan för digitaliseringen och, utöver det kommunövergripande arbetet med ny webb, nytt intranät och e-tjänster, pågår en upphandling av nytt verksamhetssystem

Bemanningsenhet En bemanningsenhet ska hantera bemanning vid oplanerad frånvaro och därmed frigöra tid för chefer så att fokus kan läggas på kärnverksamheterna. En utvärdering ska genomföras under 2023.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunstyrelsen • Barn- och ungdomsnämnden • Socialnämnden 	2023
--	--	------

Äldreomsorgens kottidsbehov ingår så här långt i bemanningsenhetens uppdrag. Det är för tidigt att uttala sig om nyttan av enheten eftersom verksamheten har brister i grundbemanningen, något som ligger utanför bemanningsenhetens uppdrag. För närvarande sker det parallella processer avseende bemanning och socialnämnden har också satt av resurser för att stödja bemanningsenheten i semesterrekryteringen, som ser mycket mörk ut. Verksamhetens och bemanningsenhetens rekryteringssvårigheter påverkar flödet och resultatet. Nya arbetsmetoder och arbetssätt behövs

Heltid som norm Kommunen har ett stort rekryteringsbehov framöver. Behoven av välfärdstjänster ökar samtidigt som många medarbetare går i pension. Genom att ta tillvara befintlig kompetens på ett bättre sätt kan kommunen både minska rekryteringsbehovet och samtidigt få tillgång till mer personal. Det förutsätter att deltidsanställningar ersätts med heltidsanställningar och att deltidsarbete ersätts med heltidsarbete. Uppdraget har koppling till bemanningsenhet.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunstyrelsen • nämnderna 	2023
---	--	------

Socialnämnden arbetar aktivt med heltid som norm och har avsatt resurser 2022 för arbetet. Arbetet har dock gjort en liten paus och resurser har fått omfördelas till bemanningsenheten för att bidra till lösningar inför sommarsesemestern

Översyn av kommunikationsvägar i kommunen Förslag på olika förändringsalternativ för allmänhetens kanaler in till kommunen i syfte att upprätthålla en effektiv verksamhet samtidigt som kommunen önskar vara tillgänglig och tillgodose allmänhetens behov. Uppdraget har koppling till uppdraget <i>Digitalisering</i> .	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunstyrelsen • nämnderna 	2023
--	--	------

Socialnämnden arbetar kontinuerligt med ökad service och tillgänglighet och förbereder på olika sätt inför en kommungemensam "en väg in"

Översiktsplan Aktualitetsöversyn av Framtidsplan 2030. I uppdraget ingår att ta fram ett nytt arbetssätt för kontinuerlig översiktsplanering. Kunskapsuppbyggnad i organisationen kring översiktsplanering.	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunstyrelsen • nämnderna 	2023
---	--	------

Socialnämnden deltar aktivt i arbetet med ny ÖP

<p>Utredning av verktyg för e-handel Kommunstyrelsen får i uppdrag att utreda verktyg för införande av e-handel under verksamhetsåret 2023.</p> <p>Utredningen bör belysa vilka kostnadsmässiga effekter och ekonomiska vinster som kommunen kan göra. Även beskriva konsekvenser införandet får på kommunens förvaltningar i deras ekonomi- och inköpsroller. Särskilt beaktande kring den ekonomiska nettoytan bör utredas, vilka ekonomiska vinster finns det i detta system genom en bättre styrning av inköp och avrop utifrån ramavtalen som kommunen tecknat med nä-ringslivet.</p> <p>Utredningen bör också tydliggöra vilka positiva och negativa aspekter som finns vid ett införande av e-handelsverktyg utifrån mjuka aspekter som tidsbesparing med mera.</p> <p>Som startpunkt för detta utredningsuppdrag ska kommunstyrelsen förvaltning börja med att upphandla och avropa en pengaanalys som beskriver vinsterna både ekonomiskt och tidsmässigt för kommunen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunstyrelsen 	2023
---	---	------

Utredningsuppdrag om bolagisering av kommunal verksamhet inom socialnämndens verksamhetsområde (se inledning)

Uppdrag till kommunledningskontoret och kommunchefen att tillsammans med socialnämndens tjänstemän utreda och belysa möjligheterna, effekterna och konsekvenserna att bolagisera delar av nämndens ansvarsområden.

Ansvarsområden som är intressant att utreda är kommunens utförandeverksamhet inom socialnämndens uppdrag som exempelvis följande, kommunens särskilda boende, den kommunal hemtjänsten och LSS-verksamheten. Fler ansvarsområden kan finnas.

Utredningen bör belysa vilka kostnadsmässiga effekter och konsekvenser detta får på kommunen och socialnämndens verksamhet. Särskilt beaktande kring moms-systemet och momsersättningen bör utredas, vilka ekonomiska vinster finns det i detta system.

Utredningen bör också tydliggöra vilka positiva och negativa aspekter som finns vid en verksamhetsövergång till ett bolag. Vilka risker finns vid en bolagisering bör också belysas.

En utredning av detta bör hanteras i samband med kommunens organisation inför mandatperioden 2023-2026.

Om beslut fattas i denna fråga av kommunstyrelsen ska kommunledningskontoret återkomma senast under februari månad 2021 till personal- och organisationsutskottet med ett lämpligt tillvägagångssätt för fortsatt utredning (KF nov 2020).

4 Sammanfattning ekonomi

4.1 Driftbudget

Budgetram inklusive godkända förändringar för driftbudget och ekonomisk plan

(Tkr)	Budget 2022	Plan 2023	Plan 2024	Plan 2025
Intäkter	-89 370	-89 370	-89 370	-89 370
Kostnader	644 710	642 045	642 045	642 045
Nettokostnader	555 340	552 675	552 675	552 675
Nettoinvesteringar	5 045	2 200	2 200	2 200

Socialnämnden har, sedan 2018/19, genom sitt arbete med åtgärdsplanen minskat sina kostnader hittills med 16 520 tkr och ytterligare 6 320 ligger i planen för 2021, samtidigt som volymer och vårdtyngd ökat betydligt mer. 2020 ökade dessa kostnader med ca 25 000 tkr och hittills 2021 har ökningen varit 7 400 tkr med en prognos på ca 23 000 tkr. Utöver detta finns inga budgeterade medel för sjuklöner och sjuklönekostnader som ett "normalår" ligger på ca 8 000 tkr inkl. PO.

Kompetensutveckling

Nämnden har ca 1 mkr avsatt för utbildning för all personal inom förvaltningen. Utöver dessa är nämnden helt hänvisat till olika typer av statsbidrag.

Nämnden har idag utbildningskostnader för nyanställda på ca 850 tkr, olika återkommande obligatoriska utbildningar såsom delegering, ergonomi, basal hygien, brand och HLR (hjärt-lungräddning) med en årlig kostnad på ca 1 000 tkr. Utöver detta kan specifik utbildning bli aktuell för en personalgrupp p g a specifika behov hos en brukare, p g a ändringar i lagstiftning, vid införande av nya arbetssätt/metoder eller som en åtgärd för att komma till rätta med återkommande avvikelser.

Utöver dessa utbildningar som nämns ovan ställs hela tiden nya krav på hälso-sjukvården i takt med att vården flyttas från slutet, sjukhusvård till hemmen. Sjuksköterskor, rehabpersonal och undersköterskor behöver ständig påfyllnad kring nya diagnoser och mer specialiserad vård.

God och nära vård kräver en generell kompetenshöjning kring nya kroniska sjukdomar.

En utbildningsdag per år för socialförvaltningens personal beräknas till en kostnad av **1 850 tkr**.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

Nämnden har genomgående, under samtliga målområden, understrukt vikten av ett hälsofrämjande och förebyggande arbete till förmån för kostsamma individuella lösningar. För att ställa om arbetet och lyckas i ett långsiktigt proaktivt arbete måste medel avsättas initialt tills arbetet ger effekt. Socialnämnden skulle, för pågående och för utveckling av det långsiktigt proaktiva arbetet och ökad måluppfyllelse, behöva göra satsningar på framför allt barn och unga.

Idag finansieras flera av dessa åtgärder delvis via den gemensamma planen för SON, KUN och BUN som ligger till grund för fördelning av medlen ur "ensamkommande fonden". Dessa fonderade medel upphör efter 2023/halvårsskiftet 2024, och av denna anledning önskar socialnämnden att denna verksamhet från och med 2023 blir ramfinansierad;

- För att bibehålla och fortsätta bedriva öppen förskola så krävs 0,5 åa förskolelärare från och med år 2023.
- 0,5 åa nätverksledare krävs för att fortsätta bedriva arbetet efter upphörandet av de fonderade pengarna.

- 1,0 åa behöver ramfinansierad till friskvårdsgruppen¹ för att kunna bibehålla Dans för hälsa.

Handläggare Barn och Unga

Volymökningar gör att varje utredare inom Barn och Unga i genomsnitt har 26 pågående ärenden och samtidigt 16 pågående utredningar. Varje enskild handläggare är dessutom medhandläggare i mellan 10–15 ärenden var. En utökning av handläggaresurser är önskvärt för att ha möjlighet att bibehålla lagkrav och undvika ytterligare konsultkostnader. Bedömningen är att ytterligare 1,5 åa handläggare behövs fram till år 2024.

Handläggare VIR (Våld i Nära Relationer)

0,5 åa är idag ofinansierad på VIR och detta krävs för att kunna fortsätta hantera nuvarande volymer. Det icke önskvärda alternativet är att anpassa handläggningen utefter nuvarande budgetram, vilket skulle få konsekvenser i den kvaliteten som idag är uppbyggd inom verksamheten.

Handläggare ekonomiskt bistånd

I dag finansieras 1 åa med ersättning ifrån Migrationsverket. Ifall denna ersättning upphör eller minskar ansevärt, så kommer rambudget att behövas för 1 åa år 2024.

Familjehemssekreterare/barnsekreterare

Ärendeökningen medför behov av utökning av personal, dels för att hinna med att rekrytera och utbilda icke konsultstödda familjehem men även finnas tillhands för de befintliga familjehemmen så att de inte söker sig till andra uppdragsgivare. Behov finns därmed för ytterligare 1 åa familjehemssekreterare till år 2024 (0,5 åa 2023 och 0,5 åa 2024)

Ny lagstiftning kommer innebära större krav på barnsekreterarna, vilket innebär att mer resurser kommer att tas i anspråk för att upprätthålla den lagstadgade delen av verksamheten. Bedömningen är att ytterligare 1 åa behövs för att kunna möta den nya lagstiftningen och samtidigt upprätthålla nuvarande nivå på verksamheten.

En fungerande skolgång är en av de mest salutogena faktorerna för ett barns utveckling. Skolsamordnaren, som är en delad tjänst med skolan, hinner idag inte stödja alla barn och möta det behov som finns. Vissa barn får rent krasst väljas bort, trots att det finns behov även hos dessa. För att möta detta behövs en heltidstjänst och därmed en resursförstärkning motsvarande 0,5 åa.

Öppenvård

Med bakgrund av den nya socialtjänstlagen, där förebyggande och hälsofrämjande arbete kommer att få en allt större tungt, så behöver mer resurser på sikt att tillföras öppenvården. Exakt vad detta innebär rent resursmässigt är i dagsläget svårt att sätta om, och socialnämnden önskar återkomma med en mer specifik analys om detta inför budget 2024.

För att möta framtiden behövs dock verksamheten stärkas redan idag utifrån de betydande volymökningar som återfinns i verksamheten. Detta tillsammans med att fonderade medel samt målområdespengar upphör för ”börja prata” vid halvårsskiftet 2024, så krävs kompensation i rambudget för att kunna upprätthålla verksamheten och uppnå socialnämndens uppsatta mål.

¹ När friskvårdsgruppens verksamhet utökades med en aktivitetsgrupp blev behovet av ytterligare resurser tydligare. Kommunen har i sin budget 2021 finansierat ytterligare en halvtidstjänst för att klara trycket på verksamheten och möjliggöra arbetet. Flera av aktiviteterna kräver närvaro av flera vuxna för att nå både yngre barn och barn med kognitiva funktionsvariationer. Samarbete sker med föreningar, ungdomsteam och fritidsledare för att kunna möta flesta antalet möjliga barn, men i dagsläget finns inte tillräckligt med resurser för att ta emot barn efter förfrågningar från BUP eller HAB.

Mer specifikt så är bedömningen att det i rambudgeten för 2024 behöver tillföras motsvarande 2,5 åa i rambudgeten, varav 1,5 åa i Ungdomsteamet och 1,0 åa familjebehandlare. 2025 så önskas ytterligare 1,0 åa familjebehandlare för att möta nya socialtjänstlagen samt de volymökningar som prognosticeras fortsätta att öka.

Verksamhetssystem

Ett nytt verksamhetssystem har upphandlats under 2022. Detta innebär en utökad driftkostnad om ca **400 tkr** för själva verksamhetssystemet (totalkostnad 2 000 tkr) och en ytterligare kostnad för titt-behörighet tillkommer år 2025 om **300 tkr**. Noterbart är att grönmarkerade poster tas inom befintlig rambudget genom att ställa om befintliga resurser.

Den stora merkostnaden hamnar på investeringssidan, vilket för införandet uppgår till totalt 6 200 tkr (se 4.4).

Budget implementeringsprojektet nytt verksamhetssystem 2023-2024					
<i>Projektstart 2023-01-01 (1,5-2 år beroende på projektstart)</i>					
Systemkostnader/projektledning	År 2022	År 2023	År 2024	År 2025	Total projektkostn
Huvudprojektledartjänsten (1,5 år 100%)	150 000	675 000	337 500		1 162 500
Projektledare (1,5 år) ordinarie verksamhet (75%)	0	506 500	253 250		759 750
En ansvarig inom resp träd (HSL, LSS, ÄO, IFO) 20%	0	470 900	235 450		706 350
Styrgrupp/projektgrupp	0	115 000	57 500		172 500
Kostnad för verksamhetssystem (plattform)	1 789 234	4 174 879			5 964 113
Nya servrar (kostnad tas 2022)	300 000	0	0		300 000
RPA/Penny (konsulttid)	0	500 000			500 000
Utökad driftkostnad för nytt verksamhetssystem	0		400 000		400 000
Utbildningstid för medarbetare (1100 st)					
För kostnadsspecifikation tid se bilaga 1		1 344 000			1 344 000
Kostnader förlängning ytterligare 1 år Treserva (2024)					
Tittlicens (10 år)	0	1 620 000	1 620 000	0	3 240 000
	0	0	0	300 000	300 000
TOTALKOSTNAD	2 239 234	9 406 279	2 903 700	300 000	14 849 213
		År 2023	År 2024	År 2025	Totalt projekt
Behov att ta upp i investeringsbudgeten		5 700	500	0	6 200
Behov att ta upp i driftbudgeten			400	300	

LSS-handläggning

I dagsläget så har socialnämnden svårt att upprätthålla den önskade kvaliteten och servicen gällande myndighetsutövningen LSS. LSS-handläggarna har alltför många pågående ärenden per handläggare, vilket gör att både medarbetares arbetsmiljö och service till våra invånare påverkas negativt. I dagsläget så har varje handläggare ca 70-80 ärenden, och där ambitionen är att sänka detta till att det i genomsnitt är max 60 ärenden per handläggare. Detta för att dels kunna öka tillgängligheten gentemot invånarna och förbättra den upplevda arbetsmiljön, dels kunna möta den nya lagstiftningen "stärkt rätt till personlig assistans" på ett fullgott och professionellt sätt. Bedömningen är att enheten skulle behöva i första hand förstärkas med ytterligare en årsarbetare 2023 för att komma ner i 60 ärenden per handläggare, och sedan ytterligare en handläggare 2024 för att kunna hantera den nya lagstiftningen avseende "stärkt rätt till personlig assistans".

Biståndshandläggare ÄO

I dagsläget så har varje biståndshandläggare i Laholms kommun i genomsnitt 175 ärenden per handläggare. När vi räknar bort "enkla ärenden" som trygghetslarm och matdistribution så har varje handläggare ca 125 ärenden. Vid en omvärldsbevakning av jämförbara kommuner så ligger antalet ärenden per biståndshandläggare på ca 80-100 st ärenden. Det är väldigt sällsynt att biståndshandläggare har fler än 100 ärenden (exkl trygghetslarm och matdistribution). För att tillförsäkra god arbetsmiljö, rätt servicenivå och för att kunna möta kommande demografiska

utveckling av antal äldre, så behövs ytterligare två årsarbetare biståndshandläggare år 2023, och ytterligare en årsarbetare år 2025.

Hållbarhetsstrategi

Under 2022 så har kommunens hållbarhetsstrategi delvis varit finansierad av fonderade medel. Då dessa pengar stadigt minskar så behöver finansiering ställas om till en 100%-ig ramfinansiering. För att uppnå detta 2023 så behöver resurser motsvarande 360 tkr tillföras socialnämndens budgetram.

Kommungemensam utvecklingsfond förebyggande projekt

Socialnämnden förordar också en kommungemensam utvecklingsfond för nya förebyggande projekt, införande av nya metoder eller utveckling av befintliga och möjligheter till forskning. Summan för denna utvecklingsfond avgörs av den politiska ambitionsnivån för det förebyggande och hälsofrämjande arbetet.

4.2 Volym och vårdtyngdsförändringar - prognos 2023

I dagsläget så finns ingen beslutad resursfördelningsmodell som tar hänsyn till volymförändringar och å-priser, och därmed automatiskt kompenserar socialnämnden för de volymökningar som har skett, och sker, inom flertalet verksamhetsområden. Under 2023 så kommer en sådan modell att föreslås socialnämnden av socialförvaltningen. Syftet med denna modell är tvådelad: (1) tydliggöra för socialnämnden vilka delar av det ekonomiska resultatet som kan härledas och förklaras av volymförändringar, (2) skapa bra underlag för budgetberedningen över hur mycket som behöver kompenseras socialnämndens budget för att finansiera volym- och vårdtyngdsförändringar.

För 2023 har dock ett antal områden identifierats, som socialnämnden önskar kompenseras för i form utav en ramförstärkning.

Boende socialpsykiatri

Det finns i dagsläget behov av att etablera ett socialpsykiatriboende i Laholms kommun. Att ha ett socialpsykiatriboende enligt SoL på hemmaplan, skulle möjliggöra för socialnämnden att dels kunna erbjuda externt placerade individer ett boende i kommunen, dels kunna erbjuda individer som idag bor på serviceboende enligt LSS, ett bättre anpassad boende. På sikt så skulle detta också bli en mer kostnadseffektiv lösning än att ha externt placerade individer samt att det skulle frigöra platser i LSS-bostäderna för de personer som har gynnande beslut enligt LSS. Boendet skulle också kunna omfattas av enstaka så kallade återhämtningsplatser samt korttidsplatser för att kunna hantera utskrivningar ifrån sjukhuset på ett kostnadseffektivt sätt.

Socialförvaltningen skulle önska att få i uppdrag att utreda möjligheten att etablera ett socialpsykiatriboende i Laholms kommun – där storlek, underlag, konsekvensbeskrivning och önskad tidsplan kan presenteras.

Externa placeringar

Externa placeringar är i dagsläget en stor ofinansierad kostnadspost hos socialnämnden. Vissa av placeringarna kan i framtiden hanteras på hemmaplan, förutsatt att alternativ finns, ex. Gruppboende enligt LSS och Serviceboende enligt SoL. Fram tills dessa alternativ är på plats behöver de externa placeringarna finansieras inom en utökad rambudget. Totalt uppgår underfinansiering för 2022 till **12 300 tkr** och prognosen till 2023 är att det kommer att ligga kvar på en ungefärlig samma nivå.

Uppsalaplacering, extrakostnad utöver budget	2 000	
Totalt LSS vht 513	2 000	tkr
7 placeringar socialpsykiatri varav 4 ofinansierade	1 800	
Totalt socialpsykiatri vht 520	1 800	tkr
10 placeringar institution/HVB-hem varav 4 stycken ofinansierad	3 000	tkr
Totalt vård institution/familjehem vht 554	3 000	tkr
12 placeringar konsultstödda familjehem varav 4 ofinansierade	3 200	
38 placeringar jourhem, tillfälliga, famhem, nätverk varav 9 ofinansierade	2 300	
Totalt familjehemsvård vht 557	5 500	tkr

Konvertering till demensplatser

Under 2021 respektive hösten 2022 så har två nya demensavdelningar öppnats på Randerslund. Tidigare var dessa avdelningar somatiska avdelningar, vilka har en budgeterad lägre grundbemannning än en demensavdelning. Mellanskillnaden mellan en somatisk plats och en demensplats är 0,15 åa/plats (0,65 åa/plats resp. 0,80 åa/plats), exklusive nattbemanning.

Med anledning av konverteringen av dessa 16 somatiska platser till 16 demensplatser så behöver ytterligare ramfinansiering tillföras motsvarande **1 440 tkr** (0,15 åa * 16 platser * 600 000 kr).

Utöver detta så beslutade socialnämnden den 2022-04-19 om en tillfällig förstärkning av en enhetschef och en administratör till och med 31/12 2022 med hänvisning till rådande arbetsmiljösituation, därefter aktualiseras arbetet i kommande budgetprocess. För att uppfylla arbetsmiljöverkets krav och rekommendationer samt möta det ökade antalet medarbetare på Randerslund, så behöver denna förstärkning göras permanent. Total kostnad per år för en enhetschef och en administratör uppgår till **1 300 tkr**.

Upphandling demensplatser

På grund av ett underskott av äldreboendeplatser med inriktning demens, så har socialnämnden varit tvungna att upphandla 10 stycken externa demensplatser. Kostnad för detta uppgår till ca **8 800 tkr**. Den exakta summan är i dagsläget oklar, men utifrån liknande upphandling som gjorts av andra kommuner, så är denna summa ett rimligt antagande som troligen ligger nära det verkliga utfallet.

Bostad med särskild service enligt LSS

I dagsläget är socialnämnden underfinansierade avseende att det finns en diskrepans mellan budgeterade antal platser och faktiskt antal platser. Bedömningen är även att ytterligare enhetschefer kommer att behövas. Socialnämnden önskar titta vidare på detta under hösten samt våren 2023 för att till nästa budgetprocess återföra behov av ramjustering inom verksamhetsområdena kopplade till LSS. Även kommande behov, och budget avseende daglig verksamhet enligt LSS behöver ses över, och ambitionen är att även detta ska presenteras samtidigt.

Försörjningsstöd

I dagsläget finns ingen matchning mellan budget och utfall.

Begäran om ramökning	2023	2024	2025
<u>Verksamhet</u>			
Kompetensutveckling	1 850	0	0
Hälsofrämjande och förebyggande arbete (ersätter fonderade medel)	1 200	0	0
Handläggare Barn och Unga	300	600	0
Handläggare VIR (Våld Nära Relationer)	300	0	0
Handläggare ekonomiskt bistånd	0	600	0
Familjehemssekreterare	300	300	0
Barnsekreterare	0	600	0
Skolsamordnare	300	0	0
Öppenvård (ersätter fonderade medel samt målområdespengar)	300	900	600
Nytt verksamhetssystem	0	400	300
LSS-handläggare	600	600	0
Biståndshandläggare ÄO	1 200	0	600
Hållbarhetsstrateg	360	0	0
Kommungemensam utvecklingsfond förebyggande projekt	Politisk ambitionsnivå avgör summan		
<u>Volymer</u>			
Boende socialpsykiatri (ca 10 platser)	Kartläggning under hösten		
Externa placeringar	12 300	0	0
Konvertering till demensplatser	2 740	0	0
Upphandling demensplatser	8 800?	0	-8 800?
Försörjningsstöd	5 000	500	500
Bostad med särskild service enligt LSS	Kartläggning under hösten		
SUMMA (tkr)	35 550	4 500	2 000

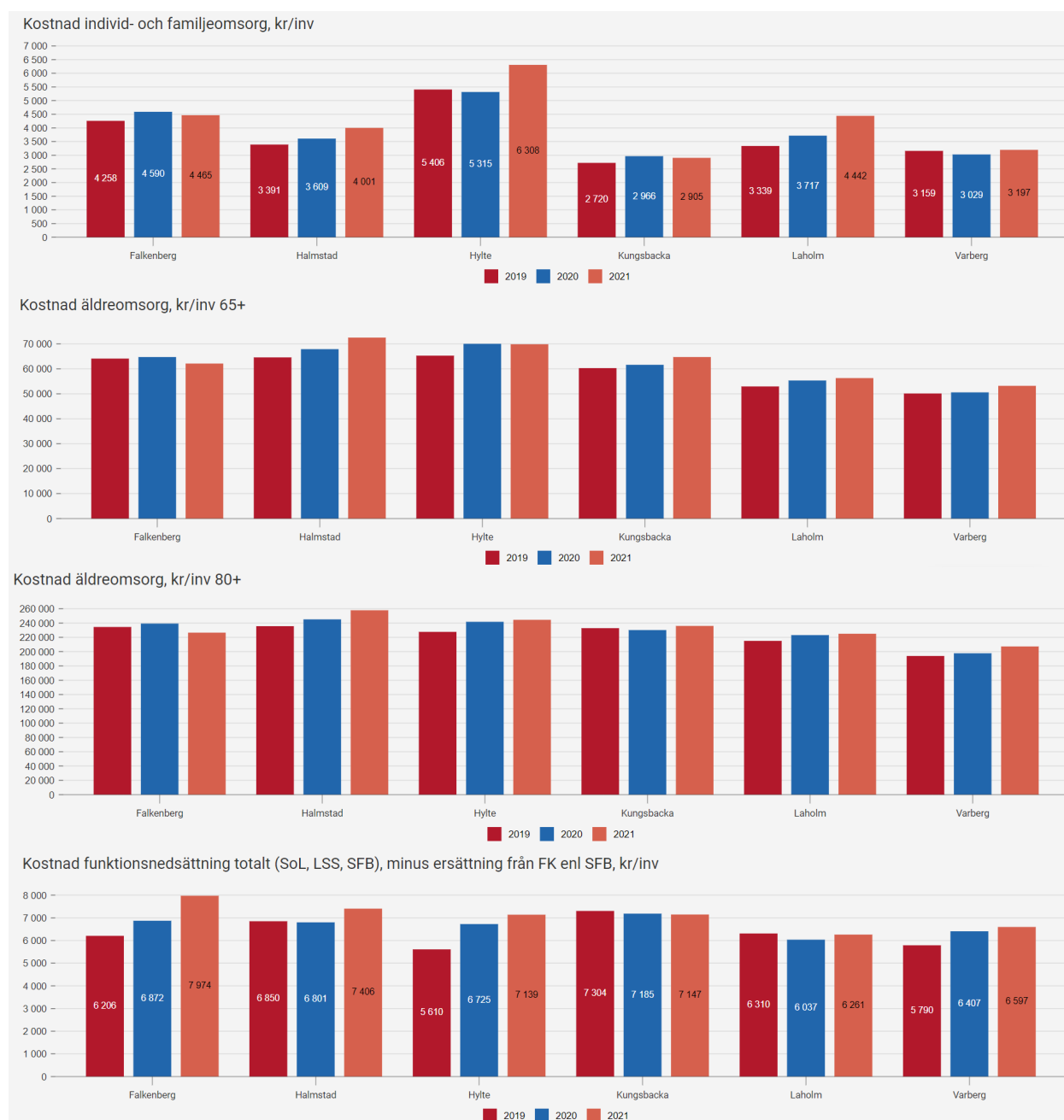
4.2.1. Nyckeltal ekonomi (hämtat från Kolada)

Nyckeltal kostnad/inv (kr)	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Individ och familjeomsorg totalt kr/invånare	3 632	3 339	3 717	4 442
Kostnad äldreomsorg, kr/invånare 65+	50 627	52 959	55 346	56 313
Kostnad äldreomsorg, kr/invånare 80+	204 605	215 018	223 202	225 018
Nettokostnad funktionsnedsättning totalt (SoL,LSS,SFB),kr/inv	6 362	6 310	6 037	6 261

Nettokostnadsavvikelse (%)*	Utfall 2018	Utfall 2019	Utfall 2020	Utfall 2021
Individ och familjeomsorg	+9,5	-9,3	+0,1	+17,5
Äldreomsorg	-11,7	-6,9	-7,5	-2,8
Funktionsstöd (LSS/SoL)	-0,4	+0,8	-1,5	+0,3

*Nettokostnaden (bruttokostnad – intäkter) bygger på förväntat utfall jmf med riket med hänsyn tagit till olika parametrar. Negativt resultat är bättre än förväntat och positivt resultat är sämre än förväntat.

Jämförelse och kostnadsutveckling i Halland 2019-2021

4.2.2 Lokalförändringar

Socialnämnden har redovisat sina lokalförsörjningsbehov i lokalförsörjningsplanen med prioriteringslista. Nämnden vill betona att mest akuta behoven återfinns inom äldreomsorgens verksamheter och i synnerhet planering för ytterligare demensplatser samt en bättre verksamhetsanpassning av korttidsplatserna.

4.3 Effektiviseringar och omprioriteringar

Socialnämnden arbetar på bred front med effektiviseringar och prioriteringar inom alla delar av sin verksamhet. Allt arbete som sker finns upptaget i socialnämndens åtgärdsplan som fortlöpande följs upp och revideras.

Nämnden arbete - systematiskt med riktlinjer som innebära en restriktivare bedömning inom flera områden och nästa steg är införande av TES-planering. Myndighetsutövarnas uppdrag är tydliggjort och alla möjligheter till att behovet inte kan tillgodose på annat sätt, än via biståndsbedömda insats, ska vara uttömt.

Det pågår kontinuerligt en ”genomlysning” av kostsamma ärenden och ett arbete kring om och hur behov skulle kunna tillgodoses på ett mer kostnadseffektivt sätt på tex hemmaplan. Under 2021 genomfördes en utredning och ett hemtjänsttak beslutades och infördes på 140 timmar/månad. Därefter ska behovet tillgodoses på annat sätt, ex. på särskilt boende.

Verksamheten har gjort en förnyad genomlysning av alla sk ”icke lagstadgade verksamheter”, där merparten återfinns inom öppenvård för barn och vuxna samt öppen verksamhet för äldre personer. En nedläggning av verksamheter i egenregi kommer att öka kostnaderna, men genom pågående omställning till ett mer hälsofrämjande och förebyggande arbete finns en möjlig till effektivisering och samordning.

Nämnden har inför 2020 sett över sin organisation vilket bl a inneburit indragning av två enhetschefstjänster.

Hälsofrämjande enheten (fd preventionsenheten) innehåller en mix av lagstadgad och icke lagstadgad, hälsofrämjande och förebyggande verksamhet.

Enheten gör redan idag många aktiviteter som innebär kostnadseffektivisering, men som hittills varit svårt att följa upp och beräkna resultat. Verksamheten ligger idag under Kvalitet och utvecklingsavdelningen, som har ett nytt avgörande uppdrag för det fortsatta hälsofrämjande arbetet:

- Inventera evidensbaserade hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt/metoder/projekt och säkra kvalitet och effekter mot uppsatta mål, samt ta fram nyckeltal att följa
- Inventera behov av utveckling gällande evidensbaserade hälsofrämjande och förebyggande arbetssätt/metoder/projekt som kan ha effekter mot uppsatta mål
- Samordning av arbetet med preventionspyramiden som stöd
- Analys och uppföljning
- Hälsoekonomi

Nämnden ser också ett behov av ökat samarbete inom region Halland i allt från gemensamma upphandlingar, gällande digitalisering till samordning av vissa verksamheter/insatser.

4.4 Investeringar

Det löpande investeringsanslaget om 1 600 tkr ligger oförändrat under planperioden. Nämnden ser dock att detta anslag är i underkant och kan komma att behöva höjas för att kunna bibehålla en skälig nivå i våra befintliga lokaler.

Även arbetsmiljö/hjälpmedel ligger kvar oförändrat under planperioden.

Under 2022 har ett nytt verksamhetssystem upphandlats (se 4.1). Den stora kostnadsposten ligger i själva införandet – konsultkostnader, IT-struktur och frigörande av befintliga resurser. Detta är en engångskostnad sett över två år, och efter 2024, när systemet är infört återstår endast de löpande driftkostnaderna för själva systemet samt en tittbehörig i det tidigare verksamhetssystemet (+ 700 tkr).

Investeringsbehov 2023-2025	2023	2024	2025
Investeringsram	1 600	1 600	1 600
Arbetsmiljö/hjälpmedel	600	600	600
Nytt verksamhetssystem (se 4.1)	5 700	500	0
SUMMA (tkr)	7 900	2 700	2 200

5. Plan för uppföljning och kontroll av privata utförare

Laholms kommun deltar i Kommunförbundet Skånes upphandling när det gäller upphandlad vård samt för handledning. Totalt är det 46 kommuner som deltar i upphandlingen. Kommunförbundet Skåne ansvarar för upphandlingen samt för att skriva ramavtal med alla leverantörer som godkänts efter anbudsgivningen. I avtalet med kommunförbundet Skåne regleras deras ansvar kopplat till uppföljningen av ramavtalen. Socialtjänsten gör uppföljning av den köpta vården specifikt kopplat till varje person som är placerad i någon vårdform.

Uppföljning av enskilda ärenden, som sker av privata utförare, sker efter behov men minst 1 gång per år.

I hemtjänsten har ett företag avslutats under våren utifrån Lagen om Valfrihet (LOV) och avtal har tecknats med ett annat från september 2021. Från februari 2019 finns även dagverksamhet för personer med demens och kognitiv svikt som en valbar insats enligt LOV. De företag som bedriver LOV-verksamhet har genomgått en kvalitetskontroll i enlighet med kommunens förfrågningsunderlag och i det underlaget finns också beskrivet hur uppföljning ska ske.